

แผนบริหารจัดการ โรงเรียนขนาดเล็ก

ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒

กลุ่มนโยบายและแผน สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต ๒
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ

เอกสารลำดับที่ ๔/๒๕๖๘

คำนำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ เป็นหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหน้าที่ในการส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน และนำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติไปยังสถานศึกษา ซึ่งหนึ่งในนโยบายที่สำคัญ คือ การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อแก้ปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ที่มีครูไม่ครบชั้น มีจำนวนนักเรียนลดลงขาดแคลนสื่อวัสดุอุปกรณ์ และงบประมาณในการบริหารจัดการศึกษาให้โรงเรียนสามารถจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยไม่ต้องยุบเลิกสถานศึกษาเน้นให้สถานศึกษาสร้างเครือข่ายทางการศึกษาเพื่อร่วมกันพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน ลดความเหลื่อมล้ำ นักเรียนได้รับโอกาสทางการศึกษาอย่างทั่วถึง เสมอภาคและเท่าเทียมกัน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ฉบับนี้ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบทิศทางในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพและประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพ และใช้เป็นเครื่องมือในการนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือ และให้คำปรึกษา ในการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ ต่อไป

ขอขอบคุณคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านที่มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี หวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒

สารบัญ

	หน้า
คำนำ.....	ก
สารบัญ.....	ข
สารบัญตาราง	ค
บทสรุปผู้บริหาร.....	ง
ส่วนที่ ๑ บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของโรงเรียนขนาดเล็ก.....	๑
สภาพปัญหาของการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก.....	๔
ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก	๕
ส่วนที่ ๒ ทิศทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐)	๖
วิสัยทัศน์.....	๖
พันธกิจ.....	๖
เป้าประสงค์.....	๖
กลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก.....	๗
ค่าเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก.....	๑๐
แนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐).....	๑๓
ส่วนที่ ๓ รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก	๑๗
รูปแบบที่ ๑ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ.....	๑๗
รูปแบบที่ ๒ รูปแบบพัฒนาเครือข่าย	๑๙
ส่วนที่ ๔ แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐).....	๒๖
ภาคผนวก	๓๐
ภาคผนวก ก.....	๓๑
ภาคผนวก ข.....	๓๕

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ ๑	จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒.....	๒
	จำแนกตามอำเภอ และจำแนกตามโรงเรียนระดับประถมและโรงเรียนขยายโอกาส	
ตารางที่ ๒	แสดงข้อมูลจำนวนผู้บริหาร ครู และนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน ๓๗ โรงเรียน.....	๒
	โดยเรียงจากน้อยไปหามาก	
ตารางที่ ๓	สรุปจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กจำแนกตามจำนวนนักเรียน.....	๔

บทสรุปผู้บริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒ เป็นหน่วยงานทางการศึกษาภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ ที่มุ่งหวังยกระดับการศึกษาของชาติให้มีมาตรฐาน มีการปฏิรูปการศึกษาทั้งระบบ โดยกำหนดให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มีหน้าที่บริหารจัดการการศึกษา จัดทำนโยบาย แผนพัฒนา และมาตรฐานการศึกษาของเขตพื้นที่การศึกษา ส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพได้มาตรฐานสากล และนำนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานขับเคลื่อนสู่การปฏิบัติไปยังสถานศึกษา

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒ จึงได้จัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐) เพื่อขับเคลื่อนนโยบายการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน และใช้เป็นกรอบแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของหน่วยงาน โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง ภายใต้บริบทของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด เพื่อส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนสามารถพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน หรือผู้เรียน ให้ได้มาตรฐานที่หลักสูตรกำหนด ภายใต้การใช้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด อีกทั้งบริหารจัดการและพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็กให้มีรูปแบบการดำเนินงานที่ชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน ตลอดจนกำหนดทิศทางและวิธีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการและพัฒนาผู้เรียนให้สามารถพัฒนาองค์ความรู้ได้อย่างเหมาะสม และบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

แผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒ ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ว่า “โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เคียงคู่ชุมชน สร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน”

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานเหมาะสมกับบริบทโรงเรียน

๒. ส่งเสริม และพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ

๓. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เป็นพลเมืองที่ดีบนพื้นฐานความเป็นไทย น้อมนำพระบรมราโชบาย และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ

๔. เสริมสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเชิงพื้นที่กับชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน

๕. สนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

เป้าประสงค์

๑. โรงเรียนมีหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามบริบท มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา

๒. โรงเรียนมีนวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓. โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา

๔. ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐาน มีศักยภาพด้านวิชาการ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นพลเมืองที่ดีบนพื้นฐานความเป็นไทย น้อมนำพระบรมราโชบาย และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

๕. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

๖. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม

๗. โรงเรียนขนาดเล็กมีอัตลักษณ์และนวัตกรรมทางการศึกษาที่โดดเด่น

กลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพแบบองค์รวม

๒. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลวิจัยและนวัตกรรม

๓. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

๔. พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ

๕. พัฒนาสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้

๖. ส่งเสริมอัตลักษณ์และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน

ส่วนที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและสภาพปัจจุบันของโรงเรียนขนาดเล็ก

โรงเรียนขนาดเล็กมีแนวโน้มสูงขึ้นจากจำนวนประชากรวัยเรียนที่ลดลง อันเป็นผลมาจากอัตราการเกิดของประชากรไทยประกอบกับกระแสความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนขนาดใหญ่หรือโรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง ส่งผลให้จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น จากจำนวนนักเรียนที่ลดลง ซึ่งส่งผลกระทบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษา ไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดสรรงบประมาณที่ลดลง หรือไม่สามารถขอรับการจัดสรรงบประมาณในบางประเภทได้ ปัญหาการขาดแคลนครูผู้สอนในสาขาวิชาที่จำเป็น ปัญหาครูผู้สอนไม่ครบชั้น ส่งผลต่อคุณภาพการจัดการเรียนการสอน และโอกาสในการเข้าถึงทรัพยากรทางการศึกษาของผู้เรียนที่ลดลง

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ในฐานะหน่วยงานภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีภารกิจหลักในการส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน พร้อมทั้งขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงศึกษาธิการและสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานสู่การปฏิบัติไปยังสถานศึกษา การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กถือเป็นประเด็นสำคัญที่ท้าทายระบบการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสทางการศึกษาให้มีคุณภาพ ครบคลุมทุกมิติ ทั้งการยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา รวมถึงการบริหารจัดการสถานศึกษา

ปัจจุบันสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ มีโรงเรียนในสังกัดทั้งสิ้น ๘๖ แห่ง เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ จำนวน ๑ แห่ง ขนาดใหญ่ จำนวน ๔ แห่ง ขนาดกลาง จำนวน ๔๔ แห่ง และโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน ๓๗ โรงเรียน คิดเป็นร้อยละ ๔๓.๐๒ ของจำนวนโรงเรียนทั้งหมด (ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๓) ซึ่งการมีโรงเรียนขนาดเล็กจำนวนมาก ทำให้การจัดการศึกษาไม่สามารถสะท้อนคุณภาพ และประสิทธิภาพที่ดีเพียงพอ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้มอบนโยบายและกรอบแนวทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายและพัฒนากลไกการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เกิดความคล่องตัว และมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและรูปแบบการใช้ทรัพยากรร่วมกัน เพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการและคุณภาพการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและเพิ่มโอกาสให้นักเรียนได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างเท่าเทียมกันได้อย่างเป็นรูปธรรมต่อไป

ตารางที่ ๑ จำนวนโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ จำแนกตามอำเภอ และจำแนกตามโรงเรียนระดับประถมและโรงเรียนขยายโอกาส

อำเภอ	เครือข่ายการศึกษา	จำนวนโรงเรียนทั้งหมด	จำนวนโรงเรียนขนาดเล็ก			คิดเป็นร้อยละ
			ประถมศึกษา	ขยายโอกาส	รวม	
แกลง	อริยมงคล	๕๘	๒๕	๐	๒๕	๔๓.๑๐
วังจันทร์	วังจันทร์	๑๔	๗	๐	๗	๕๐
เขาชะเมา	เขาชะเมา	๑๔	๔	๑	๕	๓๕.๗๑
รวม		๘๖	๓๖	๑	๓๗	๔๓.๐๒

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

ตารางที่ ๒ แสดงข้อมูลจำนวนผู้อำนวยการโรงเรียน ครู และนักเรียนโรงเรียนขนาดเล็ก จำนวน ๓๗ โรงเรียน โดยเรียงจากน้อยไปหามาก

ที่	รหัสโรงเรียน	โรงเรียน	อำเภอ	เครือข่ายการศึกษา	จำนวนบุคลากร		
					ผอ.ร.ร.	ครู	นักเรียน
	นักเรียน ๒๑-๔๐ คน (จำนวน ๒ โรงเรียน)						
๑	๑๐๒๑๔๗๐๐๙๙	วัดจำรุง	แกลง	สุนทรภู่	๐	๔	๓๑
๒	๑๐๒๑๔๗๐๐๗๕	วัดพังราด	แกลง	กรมหลวงชุมพร	๐	๔	๓๐
	นักเรียน ๔๑-๖๐ คน (จำนวน ๑๑ โรงเรียน)						
๓	๑๐๒๑๔๗๐๑๗๘	บ้านขงโค	วังจันทร์	วังจันทร์	๑	๖	๔๕
๔	๑๐๒๑๔๗๐๐๘๘	บ้านเนินดินแดง	แกลง	อริยมงคล	๑	๖	๔๘
๕	๑๐๒๑๔๗๐๐๖๓	วัดเนินยาง	แกลง	กรมหลวงชุมพร	๑	๕	๔๙
๖	๑๐๒๑๔๗๐๐๙๖	วัดเขากะโดน	แกลง	สุนทรภู่	๑	๖	๔๙
๗	๑๐๒๑๔๗๐๐๖๗	วัดปากน้ำพังราด	แกลง	กรมหลวงชุมพร	๑	๖	๕๐
๘	๑๐๒๑๔๗๐๐๘๗	บ้านเต่าปูนหาย	แกลง	สุนทรภู่	๑	๖	๕๐
๙	๑๐๒๑๔๗๐๐๘๙	บ้านเขาหินแท่น	แกลง	อริยมงคล	๑	๕	๕๕
๑๐	๑๐๒๑๔๗๐๑๘๓	บ้านน้ำเป็น	เขาชะเมา	เขาชะเมา	๑	๖	๕๙
๑๑	๑๐๒๑๔๗๐๑๘๕	บ้านมาบช้างนอน	เขาชะเมา	เขาชะเมา	๑	๘	๕๙
๑๒	๑๐๒๑๔๗๐๑๐๖	วัดสมอโพรง	แกลง	สุนทรภู่	๑	๔	๖๐
๑๓	๑๐๒๑๔๗๐๐๘๒	บ้านเนินสุขสำรอง	แกลง	แกลงบูรพา	๑	๗	๖๐

ที่	รหัสโรงเรียน	โรงเรียน	อำเภอ	เครือข่ายการศึกษา	จำนวนบุคลากร		
					ผอ.รร.	ครู	นักเรียน
	นักเรียน ๖๑-๘๐ คน (จำนวน ๑๐ โรงเรียน)						
๑๔	๑๐๒๑๔๗๐๐๗๙	บ้านหนองไทร	แกลง	แกลงบูรพา	๑	๖	๖๒
๑๕	๑๐๒๑๔๗๐๐๗๔	วัดเขาสารอง	แกลง	กรมหลวงชุมพร	๑	๖	๖๓
๑๖	๑๐๒๑๔๗๐๑๐๓	บ้านสองพี่น้อง	แกลง	สุนทรภู่	๑	๔	๖๓
๑๗	๑๐๒๑๔๗๐๐๖๖	วัดไตรรัตนาราม	แกลง	กรมหลวงชุมพร	๑	๖	๖๕
๑๘	๑๐๒๑๔๗๐๐๘๓	วัดทุ่งควายกิน	แกลง	แกลงบูรพา	๐	๙	๖๘
๑๙	๑๐๒๑๔๗๐๑๔๐	บ้านเขาตาอิน	วังจันทร์	วังจันทร์	๑	๖	๖๙
๒๐	๑๐๒๑๔๗๐๑๐๔	บ้านคลองทุเรียน	แกลง	สุนทรภู่	๑	๕	๗๐
๒๑	๑๐๒๑๔๗๐๑๐๕	บ้านมาบเหลาชะโอน	แกลง	สุนทรภู่	๐	๕	๗๖
๒๒	๑๐๒๑๔๗๐๑๔๑	บ้านแก่งหวาย	วังจันทร์	วังจันทร์	๐	๘	๗๙
๒๓	๑๐๒๑๔๗๐๑๘๘	บ้านหนองม่วง	วังจันทร์	วังจันทร์	๑	๖	๘๐
	นักเรียน ๘๑-๑๐๐ คน (จำนวน ๘ โรงเรียน)						
๒๔	๑๐๒๑๔๗๐๐๙๐	วัดเนินทราย	แกลง	สุนทรภู่	๐	๘	๘๑
๒๕	๑๐๒๑๔๗๐๐๗๓	วัดกอดิน	แกลง	กรมหลวงชุมพร	๑	๖	๘๓
๒๖	๑๐๒๑๔๗๐๑๘๑	บ้านคลองไผ่	วังจันทร์	วังจันทร์	๑	๘	๘๖
๒๗	๑๐๒๑๔๗๐๒๐๒	บ้านน้ำกร่อย	เขาชะเมา	เขาชะเมา	๑	๙	๘๖
๒๘	๑๐๒๑๔๗๐๑๘๒	บ้านเขาตลาด	วังจันทร์	วังจันทร์	๑	๘	๘๗
๒๙	๑๐๒๑๔๗๐๑๐๗	วัดคลองซากพง	แกลง	สุนทรภู่	๑	๘	๙๗
๓๐	๑๐๒๑๔๗๐๐๕๐	บ้านดอนสำราญ	แกลง	อริยมงคล	๑	๘	๙๘
๓๑	๑๐๒๑๔๗๐๑๙๖	บ้านเหมืองแร่	เขาชะเมา	เขาชะเมา	๑	๘	๙๙
	นักเรียน ๑๐๑-๑๒๐ คน (จำนวน ๖ โรงเรียน)						
๓๒	๑๐๒๑๔๗๐๐๗๑	บ้านชำสมอ	แกลง	กรมหลวงชุมพร	๑	๘	๑๐๑
๓๓	๑๐๒๑๔๗๐๐๕๓	วัดบ้านนา	แกลง	แกลงบูรพา	๑	๘	๑๐๒
๓๔	๑๐๒๑๔๗๐๐๕๖	บ้านห้วยหิน	แกลง	แกลงบูรพา	๑	๘	๑๐๗
๓๕	๑๐๒๑๔๗๐๑๘๓	บ้านคลองบางบ่อ	วังจันทร์	วังจันทร์	๑	๗	๑๐๗
๓๖	๑๐๒๑๔๗๐๐๙๘	วัดถนนกะเพรา	แกลง	สุนทรภู่	๑	๗	๑๑๑
๓๗	๑๐๒๑๔๗๐๒๐๐	บ้านสีระมัน	เขาชะเมา	เขาชะเมา	๑	๑๓	๑๑๔

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

ตารางที่ ๓ สรุปรายจำนวนโรงเรียนขนาดเล็กจำแนกตามจำนวนนักเรียน

โรงเรียนขนาดเล็ก	จำนวนนักเรียน	จำนวนโรงเรียน	ร้อยละ
นักเรียนตั้งแต่ ๑๒๐ คน ลงมา	๐-๒๐ คน	๐	๐
	๒๑-๔๐ คน	๒	๕.๕๑
	๔๑-๖๐ คน	๑๑	๒๙.๗๓
	๖๑-๘๐ คน	๑๐	๒๗.๐๓
	๘๑-๑๐๐ คน	๘	๒๑.๖๒
	๑๐๑-๑๒๐ คน	๖	๑๖.๒๑
รวม		๓๗	๑๐๐

หมายเหตุ : ข้อมูล ณ วันที่ ๑๐ มิถุนายน ๒๕๖๗

สภาพปัญหาของการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

จากการศึกษาสภาพปัญหาของโรงเรียนขนาดเล็ก ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ที่ผ่านมา พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กส่วนใหญ่ ประสบปัญหาการบริหารจัดการโรงเรียนที่คล้ายคลึงกันใน ๔ ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ซึ่งในแต่ละด้านมีรายละเอียดพอสังเขป ดังนี้

๑. ด้านการบริหารวิชาการ คือ มีครูไม่ครบชั้น ครูสอนไม่ตรงวิชาเอก และสอนไม่เต็มเวลา เพราะมีภารกิจอื่นที่นอกเหนือจากการสอนที่ครูจำเป็นต้องปฏิบัติ และจำนวนผู้เรียนในแต่ละชั้นมีจำนวนน้อย ทำให้ครูไม่สามารถจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้หลากหลายได้ สังคมผู้เรียนคับแคบ ผู้เรียนจึงมีความจำกัดในการพัฒนาการเรียนรู้ที่ไม่สามารถเรียนรู้ได้ทุกเรื่อง โรงเรียนขาดแคลนสื่อการเรียนการสอน วัสดุ ครุภัณฑ์ ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนลดลง

๒. ด้านการบริหารงบประมาณ คือ ได้รับงบประมาณที่จะนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไม่เพียงพอ เนื่องจากจำนวนผู้เรียนน้อย จึงได้รับการจัดสรรงบประมาณ งบเงินอุดหนุนนักเรียนรายหัวน้อยตามไปด้วย ซึ่งไม่เพียงพอต่อการจัดการศึกษาและพัฒนาผู้เรียนได้อย่างมีคุณภาพ รวมถึงการระดมทรัพยากรค่อนข้างจำกัด เนื่องจากประชากรส่วนใหญ่ในชุมชนมีรายได้น้อย

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล คือ ประสบกับภาวะขาดแคลนครูอย่างต่อเนื่อง ครูหนึ่งคนต้องรับผิดชอบดูแลผู้เรียนหลายชั้น หรือรับผิดชอบชั้นเดียว แต่สอนทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้ และมีภาระงานอื่นนอกจากการสอน รวมถึงการปรับเปลี่ยนเกณฑ์อัตราค่าจ้างของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (สำนักงาน ก.ค.ศ.) ส่งผลให้อัตรากำลังในโรงเรียนขนาดเล็กลดลง ประกอบกับการขาดแคลนผู้บริหารโรงเรียน ขาดแคลนครู ทำให้โรงเรียนขาดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ซึ่งมีผลกระทบโดยตรงต่อสถานศึกษา และทำให้ผู้ปกครองขาดความมั่นใจและน่านักเรียนไปเรียนที่โรงเรียนอื่น

๔. ด้านการบริหารทั่วไป คือ ผู้ปกครองขาดความเชื่อมั่นในการจัดการศึกษา เนื่องจากอาคารเรียนชำรุดทรุดโทรม ระบบไฟฟ้า – ประปา ไม่ทั่วถึง และไม่ได้รับการปรับปรุงซ่อมแซม ตลอดจนความปลอดภัยของการเดินทางมาโรงเรียนของนักเรียน การจัดครูไม่ครบชั้น ขาดสื่อและเทคโนโลยีสมัยใหม่ ฯลฯ

ปัญหาและอุปสรรคการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

๑. ปัญหาการขาดแคลนครูที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะทางและจำนวนครูไม่ครบชั้นเรียน เนื่องจากสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กำหนดสัดส่วนครู ๑ คน ต่อนักเรียน ๒๐ คน โรงเรียนขนาดเล็กจึงประสบปัญหาครูไม่ครบชั้นเรียน ครูไม่ครบทุกวิชา/รายวิชา
๒. โรงเรียนขาดบุคลากรสายสนับสนุนการสอน เช่น เจ้าหน้าที่การเงินและพัสดุ
๓. อัตราการเกิดของประชากร ซึ่งมีแนวโน้มลดลงอย่างต่อเนื่อง ปัญหานักเรียนออกกลางคันเนื่องจากย้ายติดตามผู้ปกครองไปทำงานต่างพื้นที่ ส่งผลให้ขนาดโรงเรียนปรับเปลี่ยนจากโรงเรียนขนาดกลางเป็นโรงเรียนขนาดเล็กเพิ่มขึ้น
๔. นโยบายในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ขาดความต่อเนื่อง และแนวทางการดำเนินการไม่ชัดเจน
๕. ความนิยมของผู้ปกครองที่ต้องการส่งบุตรหลานไปเรียนโรงเรียนในเมืองและโรงเรียนขนาดใหญ่ที่มีอัตราการแข่งขันสูง
๖. การยุบเลิก รวม สถานศึกษา ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากผู้ปกครอง และชุมชน มีความห่วงแหนโรงเรียน มีความต้องการคงสภาพโรงเรียนในชุมชนไว้ เพราะไม่เข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการดำเนินนโยบาย และขาดความมั่นใจในการจัดการศึกษาของโรงเรียนดีใกล้บ้าน
๗. การคมนาคมที่สะดวกทำให้ผู้เรียนในเขตพื้นที่บริการเดินทางไปศึกษายังสถานศึกษาอื่นที่มีความพร้อมมากกว่า

ส่วนที่ ๒

ทิศทางการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี

(ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ได้ตระหนักและให้ความสำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด โดยการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง โดยส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพผู้เรียนให้ได้มาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ภายใต้การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ และบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละโรงเรียน สอดคล้องกับนโยบายของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยได้กำหนดทิศทางและกรอบการขับเคลื่อนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก การดำเนินการและวิธีการพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ซึ่งประกอบด้วยวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าประสงค์ กลยุทธ์ในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้

วิสัยทัศน์

“โรงเรียนมีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน เคียงคู่ชุมชน สร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน”

พันธกิจ

๑. ส่งเสริมและพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้มีคุณภาพตามมาตรฐานเหมาะสมกับบริบทโรงเรียน
๒. ส่งเสริม และพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ
๓. ส่งเสริมและพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณภาพ เป็นพลเมืองที่ดีบนพื้นฐานความเป็นไทย น้อมนำพระบรมราโชบาย และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงสู่การปฏิบัติ
๔. เสริมสร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาของสถานศึกษาเชิงพื้นที่กับชุมชน และผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกภาคส่วน
๕. สนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กพัฒนาและสร้างสรรค์นวัตกรรมการเรียนรู้ที่ยั่งยืน

เป้าประสงค์

๑. โรงเรียนมีหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ที่เหมาะสมตามบริบท มีการพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษา
๒. โรงเรียนมีนวัตกรรมการบริหารจัดการศึกษาที่มีประสิทธิภาพต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน
๓. โรงเรียนมีเครือข่ายความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการส่งเสริม และสนับสนุนการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๔. ผู้เรียนมีคุณภาพและมาตรฐาน มีศักยภาพด้านวิชาการ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ เป็นพลเมืองที่ดีบนพื้นฐานความเป็นไทย น้อมนำพระบรมราโชบาย และหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๕. ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ สามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อยกระดับคุณภาพสู่มาตรฐานสากล

๖. โรงเรียนมีสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม
๗. โรงเรียนขนาดเล็กมีอัตลักษณ์และนวัตกรรมทางการศึกษาที่โดดเด่น

กลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก

๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพแบบองค์รวม
๒. พัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลวิจัยและนวัตกรรม
๓. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
๔. พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ
๕. พัฒนาสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้
๖. ส่งเสริมอัตลักษณ์และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน

กลยุทธ์ที่ ๑ พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพแบบองค์รวม

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรและจัดกระบวนการ เรียนรู้ที่เหมาะสมตามบริบทของโรงเรียน
๒. เพื่อพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
๓. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพด้านวิชาการ มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ มีความรับผิดชอบต่อ

สังคม

มาตรการ

๑. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนตามบริบทของโรงเรียน
๒. พัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสม
๓. พัฒนาผู้เรียนให้อ่านออก เขียนได้ และคิดเลขเป็น
๔. กระตุ้นและส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้เชิงรุก และใช้สื่อเทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้
๕. ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรสถานศึกษาตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เชื่อมโยงการพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียนในแต่ละระดับชั้น
๖. สร้างความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการเรียนรู้ Active Learning ให้กับครูและผู้เกี่ยวข้อง
๗. ส่งเสริมสนับสนุนการนำศิลปวัฒนธรรม ประเพณี และภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียน Soft Power
๘. ส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำหน่วยบูรณาการสู่การพัฒนาสมรรถนะของผู้เรียน
๙. พัฒนาระบบการประกันคุณภาพภายใน รongรับการประเมินคุณภาพภายนอก
๑๐. ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดประสบการณ์เพื่อพัฒนาสมอง EF การจัดประสบการณ์ที่หลากหลาย ด้วยกระบวนการที่หลากหลาย เช่น การใช้เทคโนโลยี เพื่อการเรียนรู้ การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๑๑. นิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ ติดตามความก้าวหน้า และให้คำแนะนำเพื่อพัฒนาการปฏิบัติงานโรงเรียนเป็นรายโรงเรียนอย่างใกล้ชิดและต่อเนื่อง

กลยุทธ์ที่ ๒ พัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และการวิจัย วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาระบบการบริหารจัดการของโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ คล่องตัว และสามารถตอบสนองต่อความต้องการของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพตามบริบท โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัล และการวิจัย เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐาน

มาตรการ

๑. พัฒนาระบบวางแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กโดยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน
๒. พัฒนาระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารจัดการและการจัดการเรียนการสอนที่เป็นปัจจุบัน และส่งเสริมการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน
๓. สนับสนุนการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กให้มีความรู้ความสามารถในการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ
๔. ยกระดับคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา
๕. กำหนดมาตรการการควบคุมโรงเรียนตามบริบทของพื้นที่ เพื่อยุติการพัฒนาคณาจารย์ โดยให้มีเครือข่ายความร่วมมือในการบริหารจัดการ ในรูปแบบโรงเรียนคุณภาพประจำตำบล โรงเรียนคุณภาพตามนโยบาย “๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ” และภาคีเครือข่าย
๖. พัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ กระจายอำนาจให้กลุ่มเครือข่ายการศึกษา สร้างและพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือของทุกภาคส่วน ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาคณาจารย์ การศึกษาในและบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกัน และใช้ทรัพยากรร่วมกัน ทั้งด้านการบริหารวิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารงบประมาณและด้านการบริหารทั่วไป โดยยึดรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่เหมาะสม มีประสิทธิภาพ โดยนำกระบวนการด้านต่าง ๆ ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพตามมาตรฐาน ดังนี้
 - ๑) การพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้ เป็นแนวทางการพัฒนารูปแบบการจัดกระบวนการเรียนรู้สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กที่มีครูผู้สอนไม่ครบ กลุ่มสาระการเรียนรู้ มีการปรับปรุงและพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้ผู้เรียน รู้จักคิด วิเคราะห์ สรุปความรู้และสร้างองค์ความรู้จากกิจกรรมการเรียนรู้ที่นักเรียนปฏิบัติจริง โดยอาศัยความร่วมมือของผู้บริหารสถานศึกษาครูผู้สอนและชุมชน รวมทั้งปรับปรุงพัฒนา อาคารเรียน ห้องเรียนและสภาพแวดล้อมให้เอื้อต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
 - ๒) โรงเรียนต้นแบบ โรงเรียนขนาดเล็กที่มีคุณภาพด้านบริหารจัดการ ด้านการจัดการเรียนรู้ และด้านคุณภาพผู้เรียนตามมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ กำหนด รวมทั้งมีความพร้อม ที่สามารถเป็นโรงเรียนแกนนำและเป็นแบบอย่าง ในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา ในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็กได้ โดยใช้แนวคิดในการพัฒนาคณาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กสู่โรงเรียนต้นแบบ ที่สามารถดำเนินการให้ครอบคลุมทุกพื้นที่โดยกำหนดหลักเกณฑ์ในการคัดเลือกและกรอบความคิดในการบริหารจัดการในโรงเรียนต้นแบบ เพื่อสร้างความเข้มแข็งและยกระดับคุณภาพการศึกษา
 - ๓) เครือข่ายการนิเทศ เครือข่ายการนิเทศ เป็นรูปแบบการนิเทศในลักษณะของการสร้างความเข้มแข็งในการจัดการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กให้ได้คุณภาพตามมาตรฐานการศึกษา โดยอาศัยความร่วมมือช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอนและศึกษานิเทศก์

กลยุทธ์ที่ ๓ สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

วัตถุประสงค์

เพื่อให้โรงเรียนขนาดเล็กมีเครือข่ายการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา

มาตรการ

๑. สร้างและพัฒนาเครือข่ายระหว่างโรงเรียน ชุมชน ท้องถิ่น องค์กรต่าง ๆ ให้มีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา
๒. จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกันพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา ในบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก
๓. จัดทำโรงเรียนพัฒนาเพื่อให้สามารถดำเนินการพัฒนาคุณภาพและยกระดับคุณภาพการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ
๔. จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

กลยุทธ์ที่ ๔ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนขนาดเล็กให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่จำเป็นต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีคุณภาพและตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียน

มาตรการ

๑. ส่งเสริมและสนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาได้รับการพัฒนาตนเองตามความต้องการและจำเป็น
๒. สนับสนุนให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาเข้ารับการอบรมและพัฒนาตามมาตรฐานวิชาชีพ มาตรฐานตำแหน่ง และมาตรฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
๓. จัดระบบบริหารงานบุคคลในการใช้ทรัพยากรบุคคลาร่วมกัน
๔. พัฒนาครูผู้ทำหน้าที่รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษาให้มีความสามารถในการบริหารจัดการ
๕. สร้างขวัญและกำลังใจให้กับครูและบุคลากรทางการศึกษาในรูปแบบที่เหมาะสม
๖. ส่งเสริมการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) ในระดับโรงเรียนและระหว่างโรงเรียนขนาดเล็ก
๗. นิเทศ ติดตาม และให้คำปรึกษาแก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างต่อเนื่อง
๘. สนับสนุนการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาตนเองของครูและบุคลากรทางการศึกษา

กลยุทธ์ที่ ๕ พัฒนาสภาพแวดล้อมแหล่งการเรียนรู้และสื่อการเรียนรู้

วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาสภาพแวดล้อมทางกายภาพ สื่อ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพและปลอดภัยในโรงเรียนขนาดเล็ก

มาตรการ

๑. สำรวจและประเมินสภาพแวดล้อม สื่อการสอน เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ของโรงเรียนขนาดเล็ก ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนตามความจำเป็นและขาดแคลน เพื่อปรับปรุงและพัฒนาอาคารสถานที่ ห้องเรียน สนามกีฬา และสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ และเพื่อดำเนินการขอรับการสนับสนุนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณ ด้านบุคลากร ด้านวัสดุ อุปกรณ์ สื่อการเรียนการสอน ทรัพยากร และด้านอาคารสถานที่ เพื่อปรับปรุง พัฒนา สภาพแวดล้อมให้มีความพร้อมต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน

๓. จัดหาสื่อการเรียนรู้ เทคโนโลยี และแหล่งเรียนรู้ที่จำเป็น และหลากหลาย

๔. สนับสนุนให้โรงเรียนพัฒนาและผลิตสื่อการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของตนเอง

๕. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีในการจัดการเรียนรู้ การบริหารจัดการ และการสื่อสาร พัฒนาและส่งเสริมการใช้แหล่งเรียนรู้ในชุมชนให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน

๖. สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ในการสนับสนุนการพัฒนาสภาพแวดล้อมและสื่อการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ ๖ ส่งเสริมอัตลักษณ์และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดเล็ก ดำรงรักษา อัตลักษณ์ ที่โดดเด่น สอดคล้องกับบริบทของชุมชน และศักยภาพของผู้เรียน

๒. เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนมีการ พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ที่ส่งผลต่อการยกระดับคุณภาพ การจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการ

มาตรการ

๑. สนับสนุนให้โรงเรียนวิเคราะห์บริบท ศักยภาพ และความต้องการของชุมชนเพื่อกำหนดอัตลักษณ์ และจุดเด่นของตนเอง

๒. ส่งเสริมการจัดกิจกรรมและโครงการที่สะท้อนและเสริมสร้างอัตลักษณ์และจุดเด่นของโรงเรียน เช่น โครงการภูมิปัญญาท้องถิ่น ศิลปวัฒนธรรม กีฬา หรือทักษะอาชีพ

๓. สร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ พัฒนานวัตกรรมทางการศึกษา ให้แก่ผู้บริหาร ครู และบุคลากร

๔. สนับสนุนการจัดทำ งานวิจัยในชั้นเรียน หรือ การปฏิบัติที่เป็นเลิศ (Best Practice) ที่นำไปสู่การ พัฒนานวัตกรรม

๕. ส่งเสริมการ แลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการนำนวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จไปปรับใช้ในโรงเรียนอื่น

คำเป้าหมายตัวชี้วัดความสำเร็จการพัฒนาโรงเรียนขนาดเล็ก

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		๒๕๓๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑. พัฒนาผู้เรียนให้มีศักยภาพแบบองค์รวม				
๑.๑. ร้อยละของจำนวนโรงเรียนที่มีหลักสูตรและกระบวนการเรียนรู้ตามบริบทที่สอดคล้องกับมาตรฐาน มีแผนพัฒนาวิชาการอย่างเป็นระบบ ที่เน้นคุณภาพผู้เรียนรอบด้าน ตามหลักสูตรสถานศึกษา มีสรุปผลการประเมินการใช้หลักสูตร	ร้อยละ	๙๐	๙๕	๑๐๐
๑.๒. ร้อยละของผู้เรียนที่มีสมรรถนะที่จำเป็น พร้อมรับการพัฒนาต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑	ร้อยละ	๙๐	๙๕	๑๐๐

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		๒๕๓๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๑.๓. ร้อยละของผู้เรียนมีผลการประเมินความสามารถด้านการอ่านชั้น ป.๑ ระดับดีขึ้นไป (RT)	ร้อยละ	๙๐	๙๕	๑๐๐
๑.๔. ร้อยละของผู้เรียนชั้น ป.๑-๖ ผ่านการทดสอบด้านการอ่านและเขียนตามเกณฑ์การประเมินแต่ละระดับชั้นระดับพอใช้ ขึ้นไป (รายงานจากระบบ e-MES	ร้อยละ	๙๕	๙๗	๑๐๐
๑.๕. ร้อยละของผู้เรียนชั้น ป.๑-๖ ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามหลักสูตรสถานศึกษา ระดับ ๓ ขึ้นไป	ร้อยละ	๙๐	๙๕	๑๐๐
๑.๖. ร้อยละของผู้เรียนชั้น ป.๓ มีผลการทดสอบระดับชาติ (NT) เฉลี่ย ๓ ด้านระดับดี ขึ้นไป	ร้อยละ	๕๐	๕๕	๖๐
๑.๗. ร้อยละของผู้เรียนมีผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) เฉลี่ยรวม ร้อยละ ๕๐ ขึ้นไป	ร้อยละ	๘๐	๘๒	๘๕
๑.๘. ร้อยละของผู้เรียนชั้นป.๑-๖ มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์ตามหลักสูตรในระดับดี ขึ้นไป	ร้อยละ	๙๐	๙๕	๑๐๐
๑.๙. ร้อยละของผลการประเมินความพึงพอใจของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ขึ้นไป	ร้อยละ	๘๐	๙๐	๙๕
๒. การพัฒนาระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ โดยใช้เทคโนโลยีดิจิทัลวิจัยและนวัตกรรม				
๒.๑. โรงเรียนมีมาตรฐานตามมาตรฐานการศึกษา และมีคุณภาพ มีระบบบริหารจัดการคุณภาพที่เป็นระบบ มีประสิทธิภาพ มีความต่อเนื่อง และมีการดำเนินงานประเด็นหลัก ดังนี้ - มีเป้าหมายการดำเนินงานที่ชัดเจน - มีการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลวิจัยและนวัตกรรมเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับสถานศึกษา - มีหลักฐานการดำเนินงาน การกำกับติดตาม ตรวจสอบ และประเมิน - มีรายงานประจำปีหรือรายงานการดำเนินการตามแผน หรือรายงานโครงการ ที่แสดงผลของการบริหารและ การจัดการสถานศึกษาที่ครอบคลุม ในทุกด้าน	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๒.๒. มีการกระจายอำนาจการบริหารจัดการไปยังเครือข่ายการศึกษา กลุ่มโรงเรียนและสถานศึกษาอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๒.๓. มีมาตรการและแนวทางการควมรวมโรงเรียนที่ชัดเจน และสอดคล้องกับบริบทของพื้นที่โดยคำนึงถึงคุณภาพของผู้เรียนเป็นสำคัญ	มี/ไม่มี	มี	มี	มี

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		๒๕๓๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๒.๔. มีหลักฐานแสดงถึงความก้าวหน้าในสายงาน มีขวัญกำลังใจ และได้รับการยกย่องเชิดชู ของผู้บริหารสถานศึกษา และครูในโรงเรียนขนาดเล็ก	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๒.๕. มีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้เหมาะสมกับสถานศึกษา	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๒.๖. ร้อยละของผู้เรียนชั้น ป.๑-๖ มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและสารสนเทศ	ร้อยละ	๘๐	๘๕	๙๐
๒.๗. ร้อยละของครูผู้สอนที่ใช้เทคโนโลยี สารสนเทศและแหล่งเรียนรู้ในการจัดการเรียนรู้	ร้อยละ	๘๕	๙๐	๑๐๐
๓. สร้างเครือข่ายการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา				
๓.๑. มีเครือข่ายการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษา โดยมีหลักฐานการบริหารโดยการมีส่วนร่วมของผู้เกี่ยวข้อง ทุกฝ่าย โดยมีความสัมพันธ์ที่ดีกับกับนักเรียน ครู ณะกรรมการสถานศึกษาและผู้เกี่ยวข้อง	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๓.๒. มีการจัดทำข้อตกลงความร่วมมือ (MOU) กับชุมชนและเครือข่ายทุกภาคส่วนอย่างเป็นรูปธรรม	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๓.๓. ร้อยละของครูผู้สอนที่ร่วมแลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์อย่างสม่ำเสมอและให้ข้อมูลป้อนกลับและนำไปใช้ในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียนรู้	ร้อยละ	๙๐	๙๕	๑๐๐
๔. พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานวิชาชีพ				
๔.๑. ร้อยละของครูที่ผลการประเมินสมรรถนะ หรือผลการประเมินการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ผ่านกระบวนการคิดและปฏิบัติจริง และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตตามเกณฑ์ที่กำหนด	ร้อยละ	๘๕	๙๐	๙๕
๔.๒. มีผลการประเมินตามมาตรฐานตำแหน่งของครูและบุคลากรทางการศึกษาอยู่ในระดับดีมากขึ้นไป	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๔.๓. ร้อยละของครูผู้สอนที่มีการบริหารจัดการชั้นเรียนเชิงบวกโดยจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพและแสดงพฤติกรรมเชิงบวกที่ช่วยให้เด็กรักที่จะเรียนรู้ และเรียนรู้ร่วมกันอย่างมีความสุข	ร้อยละ	๙๐	๙๕	๑๐๐
๔.๔. มีการส่งเสริม สนับสนุนพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา	มี/ไม่มี	มี	มี	มี

ตัวชี้วัด	หน่วยนับ	ค่าเป้าหมาย		
		๒๕๓๘	๒๕๖๙	๒๕๗๐
๕. พัฒนาสภาพแวดล้อม แหล่งการเรียนรู้ และสื่อการเรียนรู้				
๕.๑. มีการจัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพ มีแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน และมีสภาพแวดล้อมทางสังคมที่เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา และมีความปลอดภัย	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๕.๒. มีสื่อการเรียนรู้ที่เพียงพอ หลากหลาย และมีคุณภาพตามมาตรฐาน	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๕.๓. มีการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร เช่น DLTV, DLIT ในการจัดการเรียนรู้และการบริหารจัดการ	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๖. ส่งเสริมอัตลักษณ์และการพัฒนานวัตกรรมทางการศึกษาของโรงเรียน				
๖.๑. มีอัตลักษณ์และจุดเด่นที่ชัดเจนและเป็นที่ยอมรับของชุมชน	มี/ไม่มี	มี	มี	มี
๖.๒. มีนวัตกรรมการบริหารจัดการสถานศึกษาที่มีประสิทธิภาพ	มี/ไม่มี	มี	มี	มี

แนวทางการดำเนินงานการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี

(ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ได้ดำเนินการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก โดยมุ่งหวังที่จะพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพ ลดความเหลื่อมล้ำและยกระดับคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาให้สอดคล้องกับนโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยมีกระบวนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาที่เข้มแข็ง ใช้ระบบกลุ่มเครือข่ายโรงเรียนเป็นกลไกในการขับเคลื่อนและช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไป รวมทั้งบริหารการใช้ทรัพยากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีและบุคลากรร่วมกันในกิจกรรมวิชาการของนักเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

ระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๑. ด้านการบริหารงานวิชาการ

๑.๑ จัดตั้งกลุ่มเครือข่ายโรงเรียน เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านวิชาการ รวมทั้งบริหารการใช้ทรัพยากร สื่อ วัสดุ อุปกรณ์เทคโนโลยี และบุคลากรร่วมกันในกิจกรรมวิชาการ

๑.๒ พัฒนาหลักสูตรและการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสมกับบริบทของโรงเรียนโดยเน้นการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการที่หลากหลาย เช่น การนำสื่อเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอน การใช้แหล่งเรียนรู้และภูมิปัญญาท้องถิ่น

๑.๓ ส่งเสริมให้สถานศึกษามีการจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) โดยสนับสนุนให้ครูออกแบบและจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ผ่านกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การเรียนรู้แบบโครงงาน การเรียนรู้แบบร่วมมือ การใช้เกมและการจำลองสถานการณ์ เพื่อกระตุ้นความสนใจ และพัฒนาทักษะที่จำเป็น

๑.๔ ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีเพื่อการเรียนรู้ สนับสนุนให้ครูนำเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (ICT) มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนรู้และการวัดประเมินผล เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและความน่าสนใจในการเรียนรู้ รวมถึงพัฒนาทักษะด้านดิจิทัลของผู้เรียน และส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ผ่านแพลตฟอร์ม การเรียนรู้ด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล ให้แก่ผู้เรียนทุกที่ทุกเวลา (Anywhere Anytime)

๑.๕ พัฒนาระบบการวัดและประเมินผลที่หลากหลาย และครอบคลุมทั้งด้านความรู้ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ โดยใช้เครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย เช่น การประเมินตามสภาพจริง การประเมินผลงาน การสังเกตพฤติกรรม และการประเมินตนเอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่รอบด้านในการพัฒนาผู้เรียน

๑.๖ การนิเทศ กำกับ ติดตาม ให้ความช่วยเหลือของผู้บริหารสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาศึกษานิเทศก์ คณะกรรมการ ก.ต.ป.น. และคณะอนุกรรมการ ก.ต.ป.น. โดยความร่วมมือของผู้บริหารโรงเรียน ครูผู้สอน และบุคลากรทางการศึกษา

๑.๗ สนับสนุนการเผยแพร่ผลงานของโรงเรียนขนาดเล็กที่เป็นต้นแบบให้เป็นศูนย์กลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

๒. ด้านการบริหารงานงบประมาณ

๒.๑ จัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อครุภัณฑ์ วัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นให้แก่โรงเรียนขนาดเล็กเช่น ระบบคอมพิวเตอร์และระบบอุปกรณ์ต่อพ่วง

๒.๒ สร้างความรู้ความเข้าใจในการบริหารงานการเงินและพัสดุ และให้คำปรึกษา แนะนำเกี่ยวกับการบริหารงบประมาณและการระดมทรัพยากรที่เหมาะสม โปร่งใส

๒.๓ กำกับ ติดตาม ตรวจสอบและให้ความช่วยเหลือในการบริหารงบประมาณของโรงเรียน

๓. ด้านการบริหารงานบุคคล

๓.๑ จัดสรรและสนับสนุนอัตรากำลังครูในโรงเรียนขนาดเล็กให้เพียงพอเป็นไปตามเกณฑ์และครบทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

๓.๒ พัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีศักยภาพสามารถปฏิบัติงานได้ในบริบทของโรงเรียนที่มีข้อจำกัดเรื่องทรัพยากร มีสมรรถนะตามมาตรฐานวิชาชีพ มีศักยภาพสามารถจัดการศึกษาได้อย่างมีคุณภาพ เพื่อยกระดับสู่คุณภาพระดับมาตรฐานสากล

๓.๓ สร้างขวัญกำลังใจแก่ผู้บริหารโรงเรียน ครูและบุคลากร เพื่อให้ครูและบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก มีกำลังใจในการปฏิบัติงาน เช่น การยกย่องเชิดชูเกียรติครูที่มีผลงานดีเด่น

๓.๔ ส่งเสริมการพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยจัดกิจกรรมพัฒนาครูที่หลากหลายและตอบสนองความต้องการของครูหลาย ๆ รูปแบบ เช่น การอบรมเชิงปฏิบัติการ, การศึกษาดูงาน, การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครู, การเข้าร่วมชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) เพื่อเสริมสร้างความรู้ ทักษะ และสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ และทักษะในการวัดและประเมินผลการเรียนรู้อย่างมีคุณภาพ

๓.๕ ส่งเสริมการนำผลการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษามาใช้ โดยให้ครูศึกษา ค้นคว้า และนำผลการวิจัยและนวัตกรรมทางการศึกษามาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

๓.๖ สร้างระบบการนิเทศภายในที่มีประสิทธิภาพ สร้างเครือข่ายนิเทศจิตอาสา และพัฒนาระบบการนิเทศภายในที่เน้นการให้คำปรึกษา แนะนำ และช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ รวมถึงการแลกเปลี่ยนข้อเสนอแนะเพื่อการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

๔. ด้านการบริหารงานทั่วไป

๔.๑ พัฒนาระบบบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กให้มีประสิทธิภาพด้วยการให้กลุ่มเครือข่ายสนับสนุนโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อช่วยเหลือเกื้อกูลซึ่งกันและกันในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา แลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านงบประมาณ ด้านบริหารงานทั่วไป และบริหารการใช้ทรัพยากรทางการศึกษาร่วมกันในกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด

๔.๒ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการบริหารและจัดการศึกษาโรงเรียนขนาดเล็ก โดยความร่วมมือของทุกภาคส่วน เช่น คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู ผู้ปกครอง นักเรียน ชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๓ พัฒนาระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนอย่างรอบด้าน โดยจัดให้มีระบบการดูแลช่วยเหลือผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพ ตั้งแต่การคัดกรอง การส่งเสริม การป้องกัน และการแก้ไขปัญหา โดยความร่วมมือของครูทุกคน ผู้ปกครอง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๔.๔ ส่งเสริมให้โรงเรียนขนาดเล็กเข้าร่วมโครงการ ๑ อำเภอ ๑ โรงเรียนคุณภาพ

๔.๕ ส่งเสริมสนับสนุนรูปแบบการบริหารจัดการเครือข่ายโรงเรียนขนาดเล็ก ในการช่วยเหลือเกื้อกูลแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

๔.๖ ส่งเสริมการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

๔.๗ พัฒนาระบบและมาตรการความปลอดภัยในโรงเรียนที่ครอบคลุมทุกด้าน เช่น อาคารสถานที่อยู่ในสภาพที่มั่นคง แข็งแรงปลอดภัย สะอาด สวยงามเอื้อต่อการเรียนรู้และพร้อมที่จะใช้ประโยชน์, การเดินทาง, สุขภาพอนามัย, การป้องกันอุบัติเหตุ และการป้องกันภัยคุกคามต่างๆ รวมถึงมีการซักซ้อมแผนเผชิญเหตุอย่างสม่ำเสมอ สร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ จัดบรรยากาศและสภาพแวดล้อมทางกายภาพและจิตใจที่สะอาด ปลอดภัย ร่มรื่น สวยงาม และส่งเสริมการเรียนรู้ เช่น การจัดห้องเรียนให้เหมาะสมกับการจัดการเรียนรู้ การมีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย และการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครูและนักเรียน

๔.๘ พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารจัดการศึกษา โดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นปัจจุบัน

๔.๙ ส่งเสริมสนับสนุนให้โรงเรียนจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและแผนปฏิบัติการประจำปี ให้สอดคล้องกับเป้าหมาย ทิศทางของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาและสนองต่อความต้องการของท้องถิ่น

๔.๑๐ ส่งเสริม พัฒนา ให้โรงเรียนขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ด้านครูผู้สอน วัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ขาดแคลนตามความต้องการและจำเป็น

ระดับสถานศึกษา

๑. สร้างความเข้าใจกับคณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง ชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน และสถาบันศาสนา ให้ตระหนักรับรู้เหตุผลและความจำเป็นของทางราชการ ในการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารงานบุคคล งบประมาณ และคุณภาพการศึกษา

๒. ส่งเสริมการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมเป็นเครื่องมือในการพัฒนาคุณภาพการศึกษา
๓. วิจัย และพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการ การจัดการเรียนรู้ สื่อและนวัตกรรมในบริบทของโรงเรียนที่ส่งผลต่อคุณภาพนักเรียน
๔. สร้างบรรยากาศให้เอื้อต่อการจัดการเรียนรู้ และมีความปลอดภัย เพื่อพัฒนาคุณภาพนักเรียน
๕. สร้างปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างครู นักเรียน และชุมชน โดยเสริมสร้างให้มีการจัดกิจกรรมร่วมกัน และสนับสนุนงบประมาณในการบริหารจัดการร่วมกัน
๖. เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์การดำเนินงานต่อสาธารณชน

ส่วนที่ ๓

รูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ตระหนักถึงความจำเป็นในการพัฒนาคุณภาพโรงเรียนขนาดเล็กให้มีการบริหารจัดการได้อย่างมีประสิทธิภาพตามสภาพบริบทของโรงเรียนขนาดเล็ก และเป็นไปตามระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการจัดตั้ง รวม หรือเลิกสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. ๒๕๕๐ ซึ่งได้ให้ความหมายของการรวมสถานศึกษา หมายถึง การนำนักเรียนในสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ใกล้กันตั้งแต่สองแห่งขึ้นไปมาเรียนรวมกัน โดยจัดเป็นชั้น หรือช่วงชั้น เพื่อให้บริหารและจัดการศึกษามีประสิทธิภาพ เกิดผลดีแก่ผู้เรียนทั้งในด้านสิทธิ โอกาส และคุณภาพจึงได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ดังนี้

รูปแบบที่ ๑ การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ

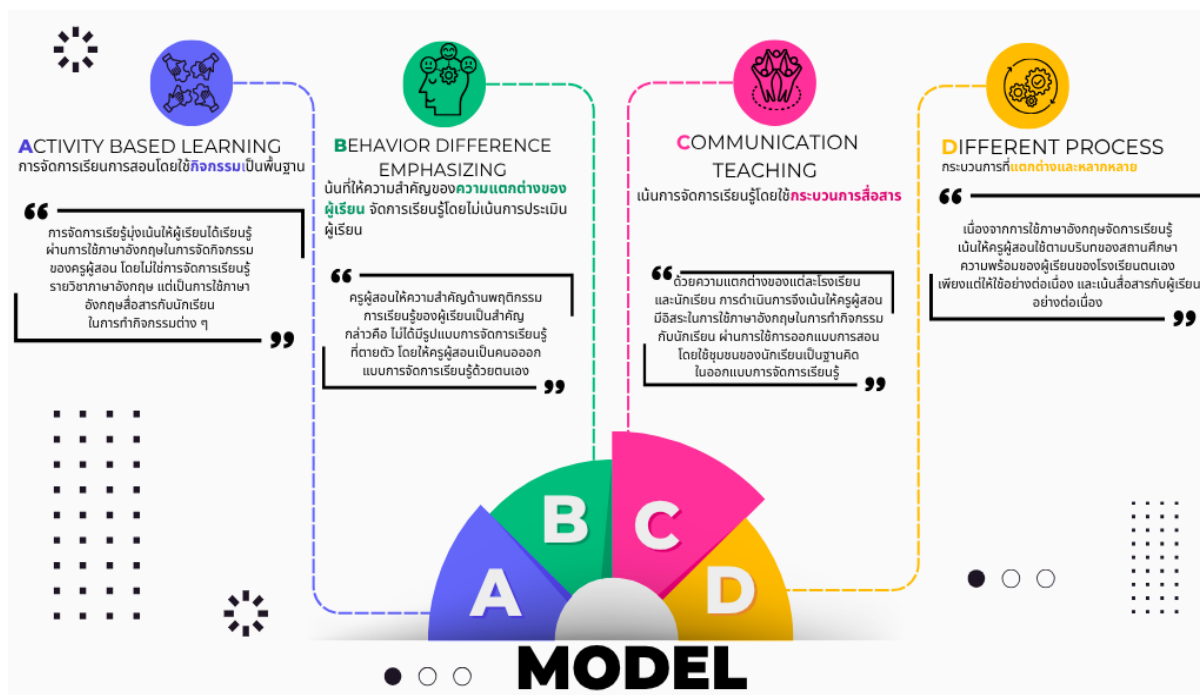
๑.๑ การจัดทำหลักสูตรบูรณาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะผู้เรียน 3R8C

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ได้มุ่งเน้นในการส่งเสริมการอ่านออกเขียนได้ และส่งเสริมสมรรถนะทางการคิด ให้กับนักเรียนในสถานศึกษาขนาดเล็ก โดยได้รับความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียน คณะครูในสังกัด และศึกษานิเทศก์ ร่วมกันออกแบบการจัดทำหลักสูตรฯ เพื่อร่วมกันพิจารณาและจัดทำร่างหลักสูตรสถานศึกษาให้สอดคล้องกับบริบทของเขตพื้นที่การศึกษา นโยบายการจัดการศึกษา และหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ณ ห้องประชุมแหลมแม่พิมพ์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒

๑.๒ การพัฒนาทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษของเด็กปฐมวัย (RY2 EP by ABCD MODEL)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ได้ดำเนินการโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย RY2 EP by ABCD MODEL เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย เพื่อให้ผู้เรียนมีความพร้อม และทัศนคติที่ดีต่อการใช้ภาษาอังกฤษในชีวิตประจำวัน โดยมีรูปแบบในการดำเนินการ ดังต่อไปนี้

RY2 EP by ABCD MODEL

- A = Activity Based Learning การจัดการเรียนการสอนโดยใช้กิจกรรมเป็นฐาน
- B = Behavior Difference Emphasizing มุ่งเน้นให้ความสำคัญของความแตกต่างของผู้เรียน
- C = Communication Teaching เน้นการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการสื่อสาร
- D = Different Process กระบวนการที่แตกต่างและหลากหลาย

จากการดำเนินโครงการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ทักษะการสื่อสารภาษาอังกฤษสำหรับเด็กปฐมวัย RY๒ EP By ABCD MODEL เพื่อส่งเสริมให้เกิดการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้ในระดับปฐมวัย ในปีการศึกษา ๒๕๖๗ ที่ผ่านมา มีโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด จำนวน ๔ โรงเรียน เข้าร่วมกิจกรรมโดยครูปฐมวัย มีการใช้ภาษาอังกฤษในการจัดการเรียนรู้ พบว่า นักเรียนมีทัศนคติที่ดีในการใช้ภาษาอังกฤษผ่านกิจกรรมในระดับของปฐมวัย ผู้ปกครองให้ความสนใจและมีเสียงสะท้อนกลับมาในเชิงบวก เนื่องจากบุตรหลานของตนเองได้มีโอกาสเรียนรู้กิจกรรมผ่านการใช้ภาษาอังกฤษโดยที่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่าย โดยในภาคเรียนที่ ๒ ทางสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ได้ดำเนินการรับสมัครรุ่นที่ ๒ สำหรับสถานศึกษาที่มีความสนใจและมีความต้องการในการพัฒนาผู้เรียน

๑.๓ การจัดการเรียนรู้โดยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ สนับสนุนให้โรงเรียนขนาดเล็กทุกโรงเรียนนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนที่อย่างหลากหลาย เช่น จัดการเรียนการสอนผ่านสื่อทางไกลผ่านดาวเทียม การส่งเสริมการเรียนการสอนด้วยการรับสัญญาณการสอนทางไกลจากโรงเรียนวังไกลกังวลในพระบรมราชูปถัมภ์ ได้แก่ DLTV/DLIT ส่งเสริมสนับสนุน ให้เกิดโรงเรียนต้นแบบการใช้ DLTV สำหรับโรงเรียนขนาดเล็กอย่างต่อเนื่อง เพื่อแก้ไขปัญหาโรงเรียนที่มีครูไม่ครบชั้น ครูไม่ตรงวิชาเอก ซึ่งมีโรงเรียนขนาดเล็กที่ประสบความสำเร็จในการใช้ DLTV ในการจัดการเรียนการสอน เป็นโรงเรียนต้นแบบ จำนวน ๒ โรงเรียน คือ โรงเรียนวัดทุ่งควายกิน และโรงเรียนวัดไตรรัตนาราม นอกจากนี้ยังมีระบบอินเทอร์เน็ตความเร็วสูงเพื่อให้บริการนักเรียนในโรงเรียนทุกโรงเรียน เป็นต้น

แนวทางการดำเนินงานของสถานศึกษา ดังนี้

๑. วางแผนการดำเนินงาน

- ๑.๑ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานฝ่ายต่าง ๆ
- ๑.๒ ศึกษา “มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)”
- ๑.๓ โรงเรียนประเมินตนเองตาม “มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)” (ประเมินก่อนการดำเนินงาน)
- ๑.๔ รายงานผลการประเมินตนเอง ผ่านระบบออนไลน์
- ๑.๕ นำผลการประเมินตนเองเพื่อกำหนดแผนการดำเนินงาน เพื่อการจัดการเรียนการสอน โดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียมให้เป็นไปตามมาตรฐาน

๒. ขับเคลื่อนการดำเนินงาน

- ๒.๑ จัดประชุมชี้แจงแผนการดำเนินงานให้ทุกฝ่ายรับทราบและเข้าใจตรงกันแนวทางการพัฒนา
- ๒.๒ กำหนดปฏิทินการดำเนินงาน
- ๒.๓ ดำเนินงานให้เป็นไปตามมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม

๓. สรุปและรายงานผลการดำเนินงาน

- ๓.๑ ประเมินตนเองตาม “มาตรฐานการจัดการเรียนการสอนโดยใช้การศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV)” (ประเมินหลังการดำเนินงาน)
- ๓.๒ รายงานผลการประเมินตนเอง ผ่านระบบออนไลน์
- ๓.๓ จัดทำข้อมูล สารสนเทศ ผลการประเมินตนเอง
- ๓.๔ พัฒนางานอย่างต่อเนื่อง นำข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการประเมินผลการจัดการศึกษาทางไกลผ่านดาวเทียม (DLTV) ไปใช้โดยการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ควรพัฒนาเพื่อนำไปพัฒนางานในส่วนที่เกี่ยวข้อง

รูปแบบที่ ๒ รูปแบบพัฒนาเครือข่าย

๒.๑. การพัฒนาเครือข่ายโรงเรียน

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ มี เครือข่ายการศึกษา ทั้งหมด ๗ เครือข่าย ได้แก่ เครือข่ายอริยมงคล เครือข่ายแกลงบุรพา เครือข่ายกรมหลวงชุมพร เครือข่ายสุนทรภู่ เครือข่ายวังจันทร์ เครือข่ายเขาชะเมา และเครือข่ายภาคบังคับ ซึ่งครอบคลุมโรงเรียนในสังกัดทั้งหมดใน ๓ อำเภอ คือ อำเภอแกลง อำเภอวังจันทร์ และอำเภอเขาชะเมา ด้วยความร่วมมือของโรงเรียนในแต่ละเครือข่ายที่จะดำเนินการช่วยเหลือ สนับสนุน และดูแลโรงเรียนขนาดเล็กในเครือข่ายเหมือนกับโรงเรียนพี่ โรงเรียนน้อง ช่วยสนับสนุน

แลกเปลี่ยนเรียนรู้ข้อมูลแนวทางการดำเนินงาน และการพัฒนาการศึกษาให้มีความพร้อมทั้ง ด้านงานบริหาร วิชาการ ด้านบริหารงานบุคคล ด้านบริหารงบประมาณ และด้านบริหารทั่วไป

แนวทางการพัฒนาเครือข่ายโรงเรียน มีการดำเนินงาน ดังนี้

๑. เน้นการช่วยเหลือด้านวิชาการสร้างความตระหนักให้กับบุคลากรหลักและผู้เกี่ยวข้องหลัก ของโรงเรียนในการศึกษาแสวงหาเครือข่ายที่มีความเข้าใจ เหมาะสม สอดคล้อง นำไปสู่ความสัมพันธ์ความร่วมมือที่ดี และสามารถประสานผลประโยชน์ให้เกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์ของบุคคลและองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ โรงเรียนควรดำเนินการ ดังนี้

๑.๑ รับฟังข้อเสนอแนะเกี่ยวกับนโยบายและแนวทางการสร้างเครือข่ายการบริหารงานวิชาการ ให้กับบุคลากรหลักของโรงเรียนและผู้เกี่ยวข้องหลักเพื่อสร้างความตระหนักร่วมกัน

๑.๒ แต่งตั้งคณะทำงานด้านเครือข่าย (Partnership Committee) ประกอบด้วย ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ ผู้ช่วยรองผู้อำนวยการ และหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ มีหน้าที่ดังนี้

๑) ศึกษาทำความเข้าใจการรับรู้ มุมมองร่วมกัน (Common Perception) และการมีวิสัยทัศน์ร่วมกัน (Common Vision) ในทิศทางและกลยุทธ์การพัฒนาโรงเรียน โดยคำนึงถึงคุณประโยชน์ของโรงเรียน ทั้งสองฝ่ายร่วมกันทั้งในระยะสั้นและระยะยาว

๒) สร้างศูนย์การประสานงานเครือข่าย (Coordination Network) ขึ้นที่โรงเรียนเพื่อให้เป็นโรงเรียนที่จะสามารถเข้าร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้พัฒนา ได้ตามที่กำหนดเป้าหมายทางวิชาการในลักษณะกลุ่มร่วมพัฒนา (Cluster Partnerships) กับโรงเรียนคู่พัฒนา

๓) สร้างศูนย์ให้คำปรึกษาสมาชิกเครือข่าย (Consultation Network) เพื่อใช้ สัมพันธ์ภาพส่วนตัวเป็นคู่ร่วมพัฒนาเครือข่ายวิชาการร่วมกันของทั้งสองโรงเรียน เพื่อให้เป็นทางเลือกที่ดีในการได้มาซึ่งคู่ร่วมพัฒนาที่หลากหลาย ตรงตามความต้องการเฉพาะด้านของโรงเรียนเครือข่ายร่วมกัน

๒. ขึ้นการดำเนินงานและสร้างสรรค์ผลงาน (Creativity Outcome) สร้างเครือข่ายทั้งสองโรงเรียน ตามข้อตกลงและวางแผนเครือข่าย (Partnership Agreement and Action Planning) ร่วมกันเพื่อให้เกิดแนวทางความร่วมมือที่ชัดเจน มีการวางแผนสร้างเครือข่าย ให้มีคณะทำงานวิชาการโรงเรียน กำหนดผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ งบประมาณ วิธีการดำเนินการกิจกรรม และการประเมินผลให้มองเห็นภาพการปฏิบัติงานด้านการบริหารวิชาการที่เป็นรูปธรรม ในขั้นตอนสำคัญในการนำแผนงาน/โครงการที่เตรียมการไว้ มาปฏิบัติ เพื่อสร้างเครือข่ายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งมีกิจกรรมสำคัญ ดังนี้

๒.๑ สร้างเครือข่ายกลุ่มร่วมพัฒนา (Cluster Partnerships) ประกอบด้วยโรงเรียนสองโรงเรียนใน ด้านวิชาการร่วมกัน เพื่อให้โรงเรียนสามารถติดต่อสื่อสาร แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมประชุมปรึกษาหารือกันได้ ทางตรง (Face-to-Face Meeting) อย่างน้อยภาคเรียนละครั้ง

๒.๒ พัฒนาเครือข่ายด้านวิชาการร่วมกัน (Area-Based Partnerships) เป็นการมุ่งเน้น พัฒนางาน วิชาการของโรงเรียนเครือข่ายร่วมกันตามกลุ่มสาระการเรียนรู้ ได้แก่ คณะทำงานวิชาการโรงเรียน กำหนดผู้รับผิดชอบ วัตถุประสงค์ และวิธีการดำเนินการกิจกรรมร่วมกัน ดังนี้

๑) แต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายวิชาของทั้งสองโรงเรียนร่วมกัน

๒) ศึกษารายละเอียด วิเคราะห์ตรวจสอบ ทบทวนแผนงานวิชาการร่วมกัน

๓) ร่วมจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ได้กำหนดร่วมกัน

๔) จัดกิจกรรมการเยี่ยมเยียนแลกเปลี่ยนระหว่างนักเรียน

- ๕) เชิญผู้บริหารในแต่ละโรงเรียนทั้งสองฝ่ายให้เข้ามามีส่วนร่วมอย่างจริงจัง
- ๖) ร่วมกันแสวงหาภาคีเครือข่ายสนับสนุนการดำเนินงานร่วมกับคู่พัฒนา
- ๗) ร่วมกันติดตามและประเมินผลการดำเนินงานวิชาการโรงเรียนเครือข่าย
- ๘) จัดให้มีการถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกันอย่างสม่ำเสมอ
- ๙) การใช้แหล่งเรียนรู้ระหว่างโรงเรียนเครือข่ายเพื่อพัฒนาร่วมกัน
- ๑๐) ร่วมมือกันพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาร่วมกัน

๓. ขั้นการกำกับควบคุมและติดตาม (Controlling and Following Up)

๓.๑ ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการบริหารวิชาการเครือข่ายร่วมกัน ทบทวนผลการดำเนินงานว่ามีความก้าวหน้าหรือประสิทธิผลสำเร็จตามที่ร่วมกันกำหนดไว้อย่างไรบ้าง มีผลกระทบต่อเนื่องจากการดำเนินงานอย่างไรบ้าง ทั้งนี้จะมีการแสดงข้อมูลหลักฐานร่องรอยผลการปฏิบัติงานมาใช้ประกอบการพิจารณา

๓.๒ ทบทวนแผนการดำเนินงานวิชาการและข้อตกลงร่วมกันทั้งสองโรงเรียน เพื่อพิจารณาปรับปรุงพัฒนาหรือดำเนินการตามที่เห็นสมควรร่วมกันต่อไป

๓.๓ ผลการตรวจสอบทบทวนนำไปเป็นมาตรฐานในการปฏิบัติงาน หรือพัฒนาให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ถ้าหากเห็นว่าเป็นปัญหาอุปสรรคควรปรับปรุงแก้ไขใหม่

๒.๒ การพัฒนาเครือข่ายนิเทศ (นิเทศสร้างสรรค์สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ เห็นความสำคัญในการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัย ให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ ทั้งนี้ตามสภาพบริบทของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ เป็นประชากรนอกพื้นที่ทำให้ในแต่ละปีมีการย้ายกลับภูมิลำเนา โดยจากสถิติย้อนหลังในปี พ.ศ. ๒๕๖๖ พบว่า ข้อมูลการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ จำนวน ๑๓๔ คน เป็นคนในพื้นที่จังหวัดสระบุรี ๖๐ คน เป็นคนต่างถิ่นจำนวน ๗๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๕๖ และปี พ.ศ. ๒๕๖๗ จำนวนทั้งหมด ๑๓๓ คน เป็นคนในพื้นที่จังหวัดสระบุรีจำนวน ๒๑ คน และคนต่างถิ่นจำนวน ๑๑๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๘๔.๒๑ ทำให้ในแต่ละครั้งที่มีการย้ายกลับภูมิลำเนาเป็นจำนวนมาก ส่งผลต่อความต่อเนื่องในการจัดการเรียนรู้แก่นักเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ รวมทั้งต้องมีการพัฒนาครูที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้งข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครูผู้ช่วยอยู่เป็นประจำ

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ จึงมีเป้าหมายในการพัฒนาการศึกษา คือ การพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนเป็นหลัก ตามเป้าหมายของสำนักงาน ก.ค.ศ. ได้นำผลการสังเคราะห์ความคิดเห็นจากสำนักวิชาการและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดสำคัญในการดำเนินการปรับปรุงหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินวิทยฐานะของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา โดยพบว่าหัวใจสำคัญของการยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ได้แก่

๑. Back to School: คุณภาพการศึกษาต้องเริ่มที่ห้องเรียน การปฏิบัติงานของข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ทุกสายงาน ต้องมีความสอดคล้องเชื่อมโยงกัน มีการทำงานเป็นทีม มีเป้าหมายร่วมกัน คือ ยกระดับคุณภาพทางการศึกษาและพัฒนาผู้เรียน

๒. Focus on Classroom: การประเมินให้ดูที่ผลการปฏิบัติของครูในห้องเรียนดูที่สมรรถนะในการปฏิบัติงานจริงของครู (Teacher Performance) แผนการจัดการเรียนรู้ (Powerful Pedagogies) และผลลัพธ์การเรียนรู้ของผู้เรียน (Students Outcomes)

๓. Teacher as a key of Success: ครูเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้การศึกษาประสบความสำเร็จ ครูต้องมีการพัฒนาให้มีสมรรถนะในการปฏิบัติงานที่สูงขึ้น ตามระดับการปฏิบัติที่คาดหวังตามตำแหน่งวิทยฐานะ

๔. School as an Organization : การจัดระบบการบริหารจัดการในสถานศึกษาต้องมุ่งเน้นงานหลักของครู (การสอน) และผู้อำนวยการศึกษา (การนิเทศห้องเรียน)

จะเห็นได้ว่าเป้าหมายหลักของการพัฒนาคุณภาพการศึกษามุ่งเน้นไปที่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนของครูผู้สอน มีการจัดการเรียนรู้ที่เป็นขั้นตอนและถูกต้องตามกระบวนการ เพื่อให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ จึงได้คิดค้นและจัดทำกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยจะมีการนิเทศห้องเรียนจากคณะนิเทศ ติดตามการจัดการเรียนรู้ตามกิจกรรมและผู้บริหารสถานศึกษา และนิเทศจิตอาสาประจำโรงเรียนเป็นผู้สังเกตการณ์ เพื่อให้เกิดการปรับเปลี่ยนระบบนิเทศห้องเรียนภายในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมและยั่งยืน

๒.๑ วิธีการดำเนินการให้บรรลุผล

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ ได้ดำเนินการกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนตามนโยบายและจุดเน้นประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘-๒๕๖๙ ของกระทรวงศึกษาธิการ ข้อที่ ๑๐. พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะที่ทันสมัย ข้อ ๑๐.๓ พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ให้มีความรู้และสมรรถนะด้านวิชาการ ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) และเทคโนโลยีที่ทันสมัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ จึงได้ดำเนินการกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนภายใต้โครงการนิเทศติดตามเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยได้มีการกำหนดรูปแบบในการขับเคลื่อน ดังนี้

ขั้นที่ ๑ การวางแผนการดำเนินงาน (Plan)

๑.๑ ประชุมผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ศึกษาพิเศษและบุคลากรทางการศึกษาที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดถึงเป้าหมายการดำเนินการร่วมกัน โดยวิเคราะห์จากสภาพปัญหาที่ผ่านมา และกำหนดรูปแบบ ในการดำเนินงาน โดยได้ศึกษา คิดค้นและออกแบบเครื่องมือการนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ดังต่อไปนี้

๑) ศึกษาข้อมูลแนวทางการออกแบบเครื่องมือนิเทศที่ใช้ในกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยศึกษาข้อมูลจากแนวทางการจัดการเรียนรู้ Active Learning, ข้อมูลการนิเทศติดตามการจัดการเรียนรู้ของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒, งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และคู่มือ การดำเนินการตามหลักเกณฑ์และวิธีการประเมินตำแหน่ง และวิทยฐานะข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษา ตำแหน่งครู สำนักงาน ก.ค.ศ. กระทรวงศึกษาธิการ โดยจากการศึกษาข้อมูลได้ดำเนินการนิเทศการจัดการเรียนรู้ทั้งหมด ๓ ด้านได้แก่ ๑) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศเชิงกายภาพ ๒) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ๓) ด้านการวัดและประเมินผล

๒) นำเครื่องมือที่ออกแบบมาจัดทำเป็นระบบจัดเก็บข้อมูลแบบออนไลน์

๓) ประกาศรับสมัครนิเทศจิตอาสาประจำโรงเรียน เพื่อร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนในกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน โดยนำผลที่ได้จากการนิเทศครูผู้สอนไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในห้องเรียน และขับเคลื่อนการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษา

๑.๒ แต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินการกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนภายใต้โครงการนิเทศติดตามเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยในคณะนิเทศประกอบไปด้วย รองผู้อำนวยการเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒, ประธานเครือข่ายการศึกษา, ผู้บริหารสถานศึกษา, คณะ ก.ต.ป.น. และศึกษานิเทศก์ โดยในแต่ละคณะจะมีผู้บริหารสถานศึกษาที่ได้รับการนิเทศ และนิเทศจิตอาสาเป็นผู้สังเกตการณ์

๑.๓ จัดทำปฏิทินการนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

ขั้นที่ ๒ การลงมือปฏิบัติ (Do)

๒.๑ ดำเนินกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน การศึกษาภายใต้โครงการนิเทศติดตามเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ โดยมุ่งเน้นไปที่การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนได้แก่ ๓ ด้านได้แก่ ๑) ด้านการจัดสภาพแวดล้อม และบรรยากาศเชิงกายภาพ ๒) ด้านทักษะการจัดการเรียนรู้ ๓) ด้านการวัดและประเมินผล

๒.๒ นำผลจากการนิเทศติดตามเพื่อสะท้อนผลไปยังครูผู้สอน และเป็นข้อมูลให้กับผู้บริหารสถานศึกษาและนิเทศจิตอาสาเพื่อใช้ในการขับเคลื่อนการนิเทศภายในสถานศึกษา

ขั้นที่ ๓ การกำกับ ติดตาม และประเมินผล (Check)

๓.๑ ติดตามการดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาที่ได้รับผลการนิเทศจากการดำเนินกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓.๒ ประเมินผลการดำเนินงานโดยคณะกรรมการที่แต่งตั้ง

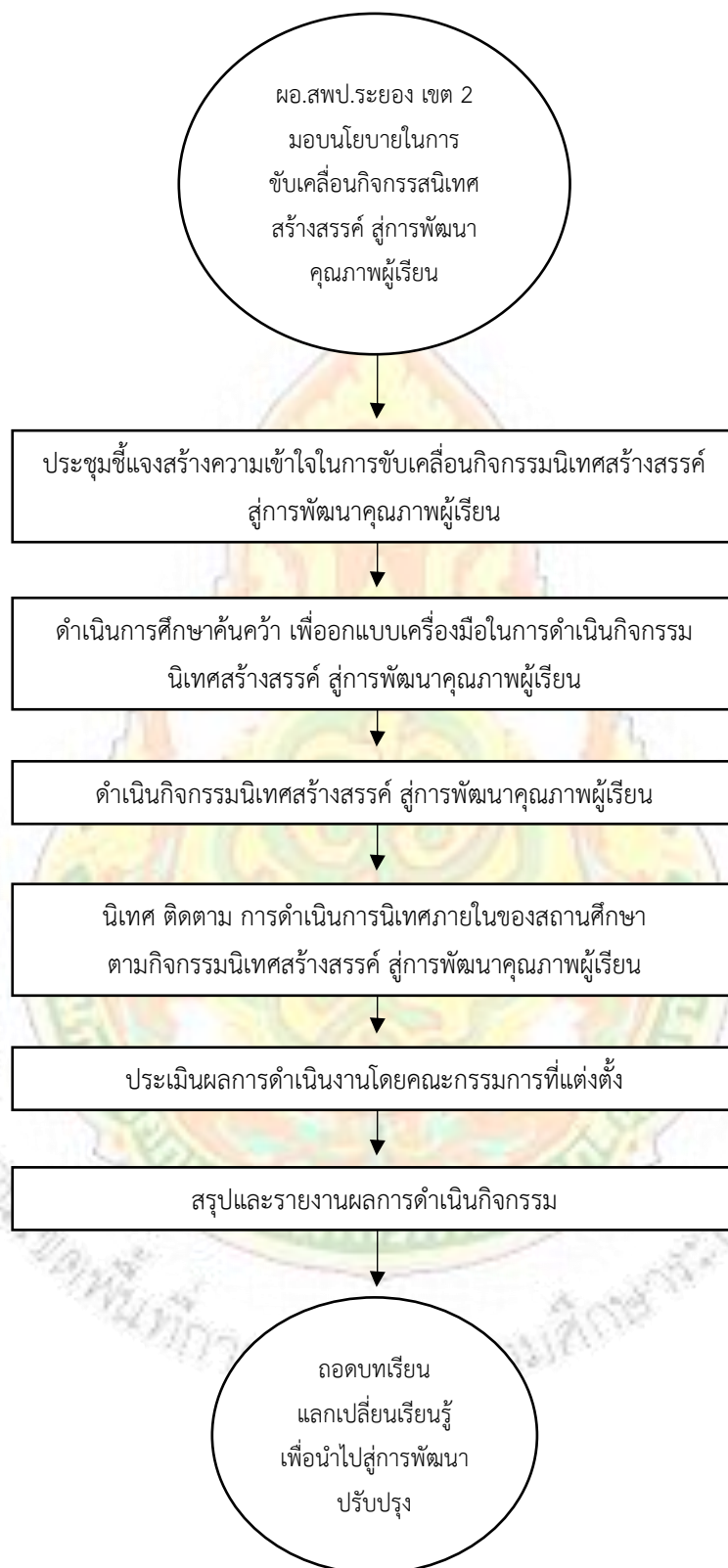
๓.๓ สรุปและรายงานผลการดำเนินกิจกรรม

ขั้นที่ ๔ การปรับปรุงเพื่อพัฒนา (Act)

๔.๑ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ร่วมกันถอดบทเรียนแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำไปสู่พัฒนากระบวนการทำงานให้ได้คุณภาพต่อไป ช่วงระยะเวลาดำเนินการเดือนสิงหาคม ๒๕๖๘

๔.๒ เผยแพร่นวัตกรรมที่ประสบความสำเร็จ หรือผลงานที่เป็นแบบอย่างได้สู่สาธารณชน ช่วงระยะเวลาดำเนินการ เดือนกันยายน ๒๕๖๘

กระบวนการในการดำเนินการนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓. ผลลัพธ์ในการพัฒนาที่คาดหวัง

๓.๑ เชิงปริมาณ

๓.๑.๑ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ร้อยละ ๑๐๐ ได้รับการนิเทศ ติดตาม การจัดการเรียนรู้ในห้องเรียนผ่านกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

๓.๑.๒ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ร้อยละ ๑๐๐ มีการนำผลจากการนิเทศจากกิจกรรมนิเทศสร้างสรรค์ สู่การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนไปพัฒนาการจัดการเรียนรู้ในสถานศึกษาผ่านกระบวนการนิเทศภายใน

๓.๒ เชิงคุณภาพ

๓.๒.๑ สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ สามารถดำเนินการการนิเทศภายในได้อย่างเป็นระบบ โดยมีเป้าหมายที่เน้นการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

๓.๒.๒ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ มีนวัตกรรมด้านการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ใช้การนิเทศภายในและนิเทศจิตอาสาในการขับเคลื่อนเพื่อพัฒนาการจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีคุณภาพ

ส่วนที่ ๔

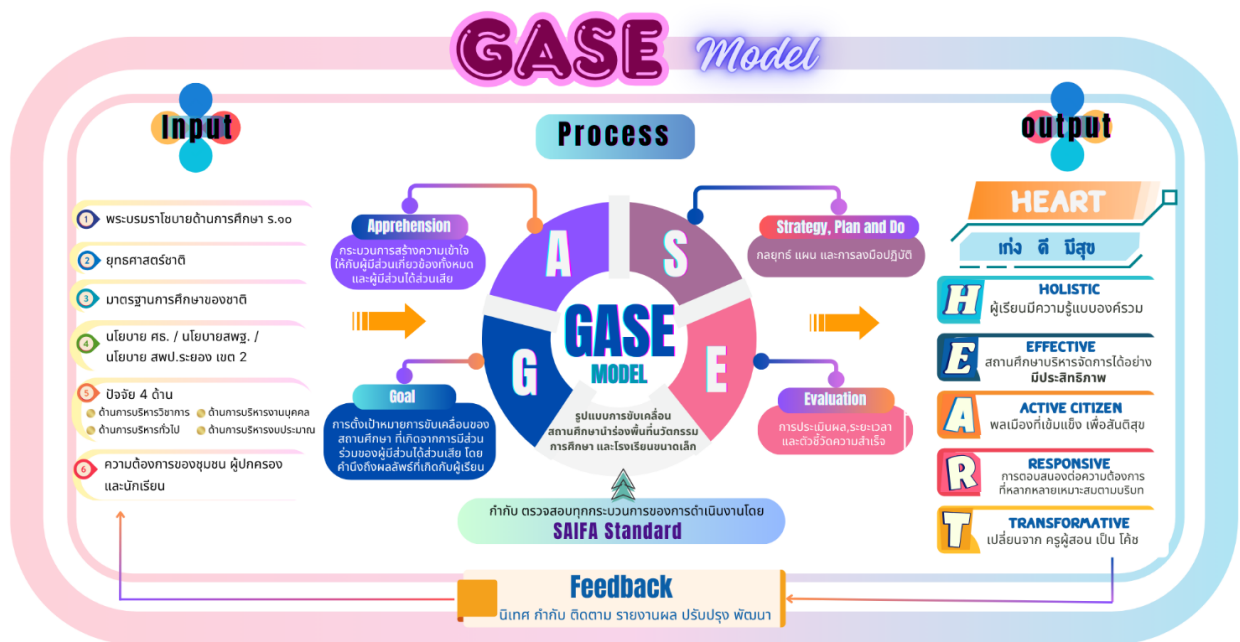
แนวทางพัฒนาการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ มีความมุ่งมั่นที่จะยกระดับคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนขนาดเล็กในสังกัด โดยเน้นการสร้างเสริมความเข้มแข็งจากภายใน และการทำงานร่วมกัน โดยใช้รูปแบบการขับเคลื่อนโรงเรียนขนาดเล็กภายใต้โมเดล GASE Model

“GASE” อ่านว่า กาเซ ซึ่งพ้องเสียงกับคำว่า "kasih" ในภาษามลายู เป็นคำที่มีความหมายลึกซึ้งและหลากหลาย มักถูกใช้เพื่อสื่อถึงความรู้สึกและความผูกพันในรูปแบบต่างๆ ในบริบทของการบริหารจัดการศึกษา อาจเปรียบ "GASE" ได้กับ "หัวใจของการบริหารงาน" ผู้บริหารการศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษาที่ขับเคลื่อนการศึกษาด้วย GASE Model จะดำเนินงานด้วยความใส่ใจ ดูแลนักเรียน ครู และผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน ด้วยความรัก ความเมตตา และความปรารถนาดี เหมือนการมอบความรักและความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ซึ่งจะนำไปสู่บรรยากาศการทำงานและการเรียนรู้ที่ดี เอื้อต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างยั่งยืน

GASE Model

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ จึงกำหนดให้ GASE Model เป็นโมเดลการขับเคลื่อนสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และโรงเรียนขนาดเล็ก เพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างเป็นระบบและรอบด้าน

GASE Model (กาเซ โมเดล)

๑. ปัจจัยนำเข้า (Input)

สถานศึกษานำพระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชการที่ ๑๐ ยุทธศาสตร์ชาติ มาตรฐานการศึกษาของชาติ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน นโยบายระดับเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ และความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน มาเป็นแนวทางและกรอบหลักในการวิเคราะห์สภาพปัญหาและความต้องการตามบริบทของสถานศึกษา เพื่อนำไปสู่การกำหนดปัจจัยนำเข้าสำหรับการดำเนินงาน

กระบวนการตาม GASE Model จะช่วยให้สามารถดำเนินการยกระดับคุณภาพการศึกษาและบริหารจัดการศึกษาภายใต้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดได้อย่างยั่งยืน โดยปัจจัยนำเข้าดังกล่าวสอดคล้องกับปัญหาและความต้องการของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒ ซึ่งประกอบด้วย

๑.๑ พระบรมราโชบายด้านการศึกษา ในหลวงรัชการที่ ๑๐

๑.๒ ยุทธศาสตร์ชาติ

๑.๓ มาตรฐานการศึกษาของชาติ

๑.๔ นโยบายของกระทรวงศึกษาธิการ

๑.๕ นโยบายสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

๑.๖ นโยบายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพะเยา เขต ๒

๑.๗ ปัจจัย ๔ ด้าน คือ ด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงานบุคคล ด้านการบริหารทั่วไป และด้านการบริหารงบประมาณ

๑.๘ ความต้องการของชุมชน ผู้ปกครอง นักเรียน

๒. กระบวนการ (Process)

สถานศึกษานำ GASE Model มาใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัด ให้เกิดประโยชน์สูงสุด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษา ประกอบด้วยองค์ประกอบสำคัญ ๔ ประการ ได้แก่

(G) = Goal	การตั้งเป้าหมายการขับเคลื่อนของสถานศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน
(A) = Apprehension	กระบวนการสร้างความเข้าใจให้กับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทั้งหมด และผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย
(S) = Strategy, Plan and Do	กลยุทธ์ แผน และการลงมือปฏิบัติ
(E) = Evaluation	การประเมินผล ระยะเวลาและตัวชี้วัดความสำเร็จ

(G) = Goal (การตั้งเป้าหมาย) การตั้งเป้าหมายการขับเคลื่อนของสถานศึกษาที่เกิดจากการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยคำนึงถึงผลลัพธ์ที่เกิดกับผู้เรียน การกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและสอดคล้องกับบริบทของโรงเรียน และศักยภาพของโรงเรียนภายใต้การบริหารจัดการ ๔ ด้าน และเป็นไปตามมาตรฐานการศึกษา รวมถึงนโยบายที่เกี่ยวข้อง การมีส่วนร่วมดังกล่าวจะนำไปสู่ความเข้าใจและความมุ่งมั่นร่วมกันในการจัดการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนด ซึ่งจะส่งผลให้สถานศึกษามีทิศทางการดำเนินงานที่ชัดเจน และสามารถประเมินความสำเร็จได้อย่างเป็นรูปธรรม

(A) = Apprehension (กระบวนการสร้างความเข้าใจ) การสร้างความเข้าใจที่ตรงกันแก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วนและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับเป้าหมาย กลยุทธ์ และวิธีการดำเนินงาน เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปในทิศทางเดียวกัน การสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ การประชุม การอบรม หรือกิจกรรมอื่น ๆ จะช่วยให้บุคลากรในสถานศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน มีความเข้าใจร่วมกัน ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างความร่วมมือและการทำงานเป็นทีมอย่างมีประสิทธิภาพ

(S) = Strategy, Plan and Do (กลยุทธ์ แผน และการลงมือปฏิบัติ) การพัฒนากลยุทธ์หรือแผนการดำเนินงานที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม โดยแผนจะระบุถึงกิจกรรม โครงการ ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่จำเป็นสำหรับการดำเนินงาน การนำแผนไปสู่การปฏิบัติจริงอย่างมีประสิทธิภาพ โดยอาศัยทรัพยากรและการบริหารจัดการที่มีอยู่ พร้อมทั้งมีการติดตามและกำกับดูแลเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผนที่วางไว้ เป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะนำไปสู่ผลลัพธ์และเป้าหมาย

(E) = Evaluation (การประเมินผล ระยะเวลา และตัวชี้วัดความสำเร็จ) การประเมินผลการดำเนินงานเพื่อตรวจสอบว่าสามารถดำเนินการได้ตามแผนหรือตัวชี้วัดความสำเร็จที่กำหนดไว้หรือไม่ ซึ่งจะทำให้ทราบถึงความก้าวหน้า จุดแข็ง จุดอ่อน และอุปสรรคในการดำเนินงาน รวมถึงสามารถตรวจสอบ และถอดบทเรียนจากกิจกรรม/โครงการ เพื่อนำไปปรับปรุงการดำเนินงานในอนาคต

๓. ผลผลิต (Output)

การนำกระบวนการ GASE Model มาใช้ในการขับเคลื่อนสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรมการศึกษา และโรงเรียนขนาดเล็กอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายและผลลัพธ์สำคัญในการพัฒนาและยกระดับคุณภาพสถานศึกษาและการจัดการศึกษาที่ยั่งยืน ความเป็นเลิศทางด้านผลสัมฤทธิ์ การนำนวัตกรรมมาใช้อย่างก้าวหน้า การมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วน และการเปลี่ยนแปลงที่เป็นรูปธรรมสู่คุณภาพตามมาตรฐาน จะนำไปสู่ผลลัพธ์และเป้าหมาย " HEART " ซึ่งประกอบด้วย

Holistic (H) - (องค์รวม) ผู้เรียนมีความรู้แบบองค์รวม มีการพัฒนาที่ครอบคลุมทุกด้าน สถานศึกษามุ่งจัดการเรียนรู้ที่สนองต่อความต้องการของผู้เรียนอย่างหลากหลาย โดยมีผลจากการกำหนดเป้าหมายที่ชัดเจนและการทำความเข้าใจบริบทของสถานศึกษาอย่างลึกซึ้ง ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ที่สูงขึ้นในทุกมิติ ทั้งด้านวิชาการ ทักษะชีวิต ทักษะทางสังคม และคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างครอบคลุม สอดคล้องตามนโยบาย "เรียนดี มีความสุข" ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมุ่งเน้นให้ผู้เรียน มีความสุข กับกระบวนการเรียนรู้ ควบคู่ไปกับการพัฒนา ทักษะ ๓R๔C อันเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับการดำรงชีวิตและการเรียนรู้ในศตวรรษที่ ๒๑ อย่างรอบด้าน

Effective (E) - (มีประสิทธิภาพ) สถานศึกษาบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพ มีแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ชัดเจน รวมถึงการบริหารจัดการที่มีความคล่องตัว โปร่งใส และสามารถใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ได้อย่างคุ้มค่า อันเป็นผลจากการวางแผนกลยุทธ์และการดำเนินงาน (Strategy, Plan and Do) ส่งผลให้การดำเนินงานโดยรวมของสถานศึกษามีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

Active Citizen (A) - (พลเมืองที่เข้มแข็ง เพื่อสันติสุข) " หรือ "พลเมืองตื่นรู้" สถานศึกษามีการใช้นวัตกรรมในการสร้างประสิทธิภาพการจัดการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น นักเรียนเป็นพลเมืองที่มีความตระหนักรู้ในสิทธิ หน้าที่ และความรับผิดชอบของตนเอง รวมถึงมีความกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและการแก้ไขปัญหาส่วนรวม และการสร้างความเข้มแข็งของสังคมสถานศึกษามีการนำนวัตกรรมและแนวปฏิบัติที่ดีมาประยุกต์ใช้ในการจัดการศึกษาอย่างต่อเนื่อง อันเป็นผลจากการประเมินผล และการถอดบทเรียน ซึ่งกระตุ้นให้เกิดการทบทวน ปรับปรุง และแสวงหานวัตกรรม วิธีการจัดการเรียนรู้

เทคโนโลยี มาปรับประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษา อันจะส่งผลให้สามารถพัฒนาและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้ก้าวหน้า

Responsive (R) – (ตอบสนอง) สถานศึกษามีการจัดการศึกษาที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา การทำงานร่วมกันอย่างเข้มแข็งและการสื่อสารที่เปิดกว้างของทุกภาคส่วน ทั้งครู นักเรียน ผู้บริหาร คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และชุมชน ส่งผลให้สถานศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการและความท้าทายด้านต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสมและทันทั่วทั้งที่

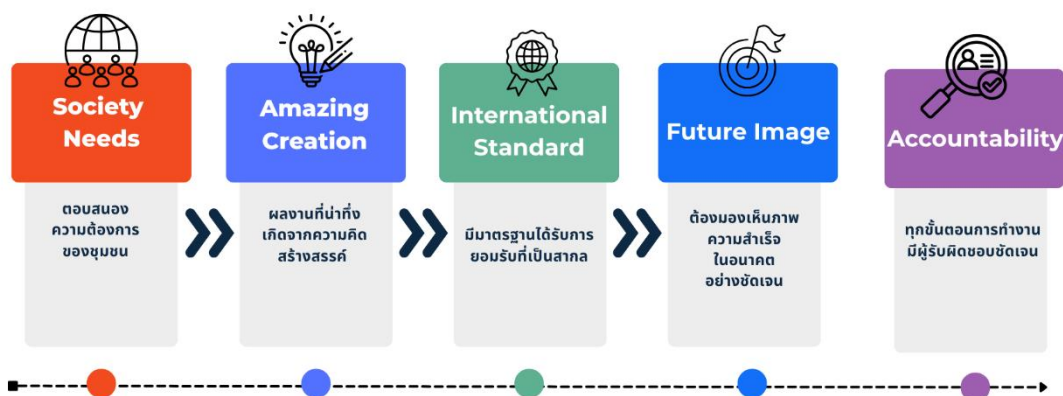
Transformative (T) – (เปลี่ยนแปลง) ตามยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ให้ความสำคัญ กับการเปลี่ยนโฉมบทบาท “ครู” ให้เป็นครูยุคใหม่ โดยปรับบทบาทจาก “ครูสอน” เป็น “โค้ช” หรือ “ผู้อำนวยความสะดวกการเรียนรู้” ทำหน้าที่กระตุ้น สร้างแรงบันดาลใจ แนะนำวิธีเรียนรู้ และวิธีการจัดระเบียบการสร้างความรู้ ออกแบบกิจกรรมและสร้างนวัตกรรมการเรียนรู้ให้ผู้เรียน และอำนวยความสะดวกให้นักเรียนได้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเองเพื่อผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ทำให้สถานศึกษาสามารถยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนดและสอดคล้องกับนโยบายการศึกษาในระดับต่าง ๆ ได้อย่างเป็นรูปธรรม อันเป็นผลจากการพัฒนาในทุกด้านที่กล่าวมาข้างต้น

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี เขต ๒ กำหนดแนวทางและกลยุทธ์ในการดำเนินงานผ่านนวัตกรรมการบริหารจัดการ และเพื่อให้นวัตกรรมของโรงเรียนมีมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับจึงได้กำหนดมาตรฐาน SAIFA Standard เพื่อมากำกับ ตรวจสอบทุกกระบวนการของการดำเนินงาน นำสู่ผลสำเร็จที่ยั่งยืนตลอดไป

SAIFA Standard เป็นกรอบแนวคิดที่บูรณาการมิติต่าง ๆ ของการจัดการศึกษา เพื่อให้สถานศึกษาสามารถเติบโต พัฒนาและสร้างคุณค่าได้อย่างต่อเนื่องและยั่งยืน โดยมีองค์ประกอบสำคัญ ๕ ประการ ดังนี้

(S) = Society Need	ตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน
(A) = Amazing	ผลงานที่น่าทึ่ง เกิดจากความคิดสร้างสรรค์
(I) = International Standard	มีมาตรฐานได้รับการยอมรับที่เป็นสากล
(F) = Future Image	มองเห็นภาพความสำเร็จในอนาคตได้อย่างชัดเจน
(A) = Accountability	การมอบหมายผู้รับผิดชอบอย่างชัดเจน

SAIFA STANDARD

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

- คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒

คำสั่งสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒

ที่ ๑๐๙/๒๕๖๘

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒

ด้วย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ จะดำเนินการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) และจัดทำผลงานนวัตกรรมการจัดการศึกษาและวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ เพื่อให้การบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กมีประสิทธิภาพเป็นไปตามนโยบาย และนำเสนอประชาสัมพันธ์นวัตกรรมการจัดการศึกษาและวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒

ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการดังกล่าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนด อาศัยอำนาจตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๔๖ และที่แก้ไขเพิ่มเติม และมาตรา ๒๔ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ประกอบด้วยบุคคล ดังต่อไปนี้

๑. คณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ ประกอบด้วย

๑. ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒	ประธานกรรมการ
๒. นายวัลลภ ภูจอมจิตร	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๓. นายวรวิทย์ คำพุ่ม	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๔. นางสาวอุมมา ศรีชัย	ผอ.กลุ่มการเงินและสินทรัพย์
๕. นางสาววัลลภา รักข์สังข์	ผอ.กลุ่มส่งเสริมการจัดการศึกษา
๖. นางสาวฉันทนา ลำลี	ผอ.กลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผล การจัดการศึกษา
๗. นางสาวพินิตา เอียบกงไชย	ผอ.กลุ่มอำนวยการ
๘. นางสาววิลาวรรณ คงกระจำ	นักทรัพยากรบุคคลชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ผอ.กลุ่มบริหารงานบุคคล
๙. นายธงชัย เกิดมี	นิติกรชำนาญการ ปฏิบัติหน้าที่ ผอ.กลุ่มกฎหมายและคดี
๑๐. นายกิตติพงษ์ โภชนะสมบัติ	ผอ.หน่วยตรวจสอบภายใน
	/ ๑๑. นายสยาม

๑๑. นายสยาม นำเจริญ	นักวิชาการศึกษานำงานปฏิบัติ	กรรมการ
	หน้าที่ผอ.กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลฯ	
๑๒. นายคมสัน คงเอี่ยม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๑๓. นายสุรณ พรมลี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๑๔. นางสาวนิตดา คุ่มคง	ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการ/เลขานุการ
๑๕. นางสาวสุวพัชร วอเพชร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

๑. ให้คำปรึกษา แนะนำ วางแผนดำเนินงาน ติดตาม กำกับ ดูแลการดำเนินงานการประชุมฯ ตลอดจนอำนวยความสะดวก ให้ความช่วยเหลือ และแก้ปัญหาให้สำเร็จลุล่วง ตามวัตถุประสงค์

๒. วิเคราะห์ข้อมูลโรงเรียนขนาดเล็ก ทั้ง ๔ ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านงบประมาณ ด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป

๓. ร่วมประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒

๔. พิจารณาเห็นชอบแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (๒๕๖๘ – ๒๕๗๐) ของสถานศึกษาและของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒

๕. พิจารณาคัดเลือกนวัตกรรมการจัดการศึกษาและวิธีการจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก (คลิปล้น) ระดับสถานศึกษาและระดับสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

๖. นิเทศ กำกับ ติดตามการขับเคลื่อนนโยบายและจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ของสถานศึกษาในสังกัด

๗. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะกรรมการจัดทำผลงานนวัตกรรมจัดการศึกษาและวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒ ประกอบด้วย

๑. นายวัลลภ ภูจอมจิตร	รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒	ประธานกรรมการ
๒. นายสยาม นำเจริญ	นักวิชาการศึกษานำงานปฏิบัติ	กรรมการ
	หน้าที่ผอ.กลุ่มส่งเสริมการศึกษาทางไกลฯ	
๓. นายคมสัน คงเอี่ยม	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการพิเศษ	กรรมการ
๔. นายสุรณ พรมลี	ศึกษานิเทศก์ชำนาญการ	กรรมการ
๕. นายพนนทชัย ขวณพันธ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กรรมการ
๖. นายอนุสิทธิ์ บุญมา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กรรมการ
๗. นางสาวจันทร์เพ็ญ ธัมมะโชโต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กรรมการ
๘. นายสิทธิพงศ์ เสน่ห์	เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์	กรรมการ
๙. นายภัทรชัย มุกดาสนิท	เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์	กรรมการ
๑๐. นางสาวนิตดา คุ่มคง	ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน	กรรมการ/เลขานุการ
๑๑. นางสาวสุวพัชร วอเพชร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	กรรมการ/ผู้ช่วยเลขานุการ

/ มีหน้าที่..

มีหน้าที่

๑. วางแผน วิเคราะห์ ออกแบบ จัดทำ VTR / วิดีโอ นวัตกรรมการจัดการศึกษาและวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก (คลิปสั้น) เพื่อนำเสนอและประชาสัมพันธ์ถึงวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒

๒. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ผู้บังคับบัญชามอบหมาย

๓. คณะทำงาน ประกอบด้วย

๑. นายวัลลภ ภูจอมจิตร	รอง ผอ.สพป.กระบี่ เขต ๒	ประธานคณะทำงาน
๒. นางสาวนิรดา คุ่มคง	ผอ.กลุ่มนโยบายและแผน	คณะทำงาน
๓. นายณนทชัย ขวณพันธ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๔. นายอนุสิทธิ์ บุญมา	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน
๕. นายสิทธิพงศ์ เสน่ห์	เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์	คณะทำงาน
๖. นางสาวสุพัตรา วอเพชร	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน/เลขานุการ
๗. นางสาวจันทร์เพ็ญ ธัมมะโชโต	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ	คณะทำงาน/ผู้ช่วยเลขานุการ

มีหน้าที่

ประสานและดำเนินการเกี่ยวกับการรวบรวมข้อมูลและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘ - ๒๕๗๐) การจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ การจัดทำผลงานนวัตกรรมจัดการศึกษาและวิธีการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก (คลิปสั้น) และปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ให้คณะกรรมการที่ได้รับการแต่งตั้ง ปฏิบัติหน้าที่ตามคำสั่งที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มความสามารถ เพื่อให้การดำเนินงานสำเร็จลุล่วงเป็นไปด้วยความเรียบร้อย และบรรลุวัตถุประสงค์

ทั้งนี้ ตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๘ เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๕ เมษายน พ.ศ.๒๕๖๘

(นายอภิรักษ์ ณ ธีราลักษณ์สกุล)

ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากระบี่ เขต ๒

ภาคผนวก ข

- ภาพถ่ายการประชุมเชิงปฏิบัติการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กฯ
- / การประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนนโยบายและจัดแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กฯ

การประชุมเชิงปฏิบัติการการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี
(ปีการศึกษา ๒๕๖๘-๒๕๗๐) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
วันศุกร์ ที่ ๒๘ มีนาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมแหลมแม่พิมพ์ (ห้องประชุม ๒)

การประชุมคณะกรรมการจัดทำ VTR ผลงานนวัตกรรมการจัดการศึกษาและวิธีการบริหารจัดการ
โรงเรียนขนาดเล็กของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
วันพฤหัสบดี ที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมหลวงปู่คร่ำ โยโสธร (ห้องประชุม ๑)

การประชุมจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (๒๕๖๘ – ๒๕๗๐)
ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ และร่วมพิจารณาคัดเลือกนวัตกรรม
การจัดการศึกษาและวิธีการจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก (คลิปสั้น) ของสถานศึกษา
วันอังคาร ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘ ณ ห้องประชุมหลวงปู่คร่ำ โยโสโร (ห้องประชุม ๑)

ประจำวัน ที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๘ เวลา ๐๘.๐๐ น. นายอภิรักษ์มณี ธีราลักษณ์สกุล ผอ.สพป.ระยอง เขต ๒ เป็นประธานการประชุมจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก ระยะ ๓ ปี (ปีการศึกษา ๒๕๖๘ – ๒๕๗๐) ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒ และการพิจารณาคัดเลือกนวัตกรรมจัดการศึกษาและวิธีการจัดการโรงเรียนขนาดเล็ก (คลิปสั้น) ระดับสถานศึกษา พร้อมด้วย รอง ผอ.สพป.ระยอง เขต ๒ และคณะกรรมการจัดทำแผนบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กฯ และคณะทำงาน เข้าร่วมประชุมดังกล่าว เพื่อให้การขับเคลื่อนการบริหารจัดการโรงเรียนขนาดเล็กเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล ณ ห้องประชุมหลวงปู่คร่ำ โยโสโร สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒

งานประชาสัมพันธ์ กลุ่มอำนวยการ สพป.ระยอง เขต ๒

www.rayong2.go.th

สพป.รย.๒

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

๑. นายอภิสิทธิ์ ธีรลักษณ์สกุล ผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๒. นายวัลลภ ภูจอมจิตร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๓. นายวรวิทย์ คำพุ่ม รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๔. ผู้อำนวยการกลุ่มทุกกลุ่ม และผู้อำนวยการหน่วยตรวจสอบภายใน

คณะทำงาน

๑. นายวัลลภ ภูจอมจิตร รองผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต ๒
๒. นางสาวนิรดา คุ่มคง ผู้อำนวยการกลุ่มนโยบายและแผน
๓. นายนนทชัย ชวนพันธุ์ นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๔. นายอนุสิทธิ์ บุญมา นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๕. นางสาวจันทร์เพ็ญ ธัมมะโชโต นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๖. นางสาวสุพัชร วอเพชร นักวิเคราะห์นโยบายและแผนปฏิบัติการ
๗. นายสิทธิพงศ์ เสน่ห์ เจ้าหน้าที่คอมพิวเตอร์

รวบรวม เรียบเรียง รูปเล่ม : นางสาวสุพัชร วอเพชร

ออกแบบปก : นางสาวสุพัชร วอเพชร

บริการประทับใจ 😊
รอยยิ้มประทับใจ

๐-๓๘๖๗-๑๑๘๐ ต่อ ๑

Line openchat : Plan สวป.ระยอง 2

www.reallygreatsite.com